

Juhtimine kiriku töötajatele™

Käsiraamat

1 osa

“Aitame kiriku töötajatel hakkama saada tööülesannetega, milleks Jumal on neid kutsunud.”

**© 2010, 2006, 2002 by Barry Voss
FaithLife Ministries, Inc.**

www.faithlifeministries.net
Phone: (770) 492-4903
Email: BarryVoss@comcast.net

Sissejuhatus

Käesolev kasutusjuhend on välja töötatud aitamaks nii kirikuõpetajaid/preestreid, kiriku töötajaid kui ka erinevate töövaldkondade juhte ning abitöölisi/vabatahtlike nende töös, mis hõlmabki erinevate töövaldkondade juhtimist ja toimimist. Kui erinevad seminarid ja piiblikoolid valmistavad preestreid ja kiriku töötajaid ette jutlustamise õpetuse jagamise ja evangeliseerimise alal siis sealsed õppekavad tihtipeale ei hõlma endas peamisi juhtimisalaseid juhtnööre ja juhtimisoskuste arendamist. Ning kuna enamik preestreid ja kirikutöötajaid oma ametiülesannetes juhivad teisi siis on käesolev koolitus väga olulisel kohal.

Materjali autor on kiriku töötajaid koolitanud misjonitöona alates 1996. aastast. See juhend on välja kasvanud vajadusest juhtimisalase õppe vastu ning muud sarnast õppematerjali pole mujal välja töötatud ega ka saadaval.

Käesolevas juhendis sisalduv materjal on mõeldud andma põhikoolitust ja juhtimisalaseid võtteid kristliku ja piibelliku maailmavaadet arvestades. Neid vahendeid ja näpunäiteid kasutusele võttes ja neile toetudes, usume, et Püha Vaim kannab „kuningriigi vilja” (Kl 1:10).

© 2010, 2006, 2002 by Barry Voss, FaithLife Ministries, Inc.

Kõik õigused kaitstud. Ühtegi selle väljaande osa ei tohi paljundada, salvestada otsingusüsteemi ega edastada ühelgi viisil mis tahes viisil elektrooniliselt, mehaaniliselt, fotokoopia, salvestusena, või muul viisil ilma eelneva kirjaliku loata, va nagu on sätestatud ka Ameerika Ühendriikide autoriõiguse seadus. Erandiks on see, kui materjali kasutatakse kohaliku keelde tõlgituna (tasuta), ning sel juhul on liberaalne kopeerimine lubatud ja soovitatav.

Juhtimine kiriku töötajatele

Vol 1

Sisukord

1. osa **Juhtimine vaimulikus töös**

- 1. peatükk Juhtimine vaimulikus töös
- 2. peatükk Piiblipõhine juht
- 3. peatükk Juhtimise eri viisid
- 4. peatükk Juhtide arendamine

2. osa **Inimeste juhtimine**

- 5. peatükk Vaimuanded
- 6. peatükk Inimeste haldamine
- 7. peatükk Konflikti lahendamine
- 8. peatükk Jüingriteks tegemine

3. osa **Vahendite haldamine**

- 9. peatükk Tegevuse kavandamine
- 10. peatükk Raha kasutamine
- 11. peatükk Aja juhtimine
- 12. peatükk Info haldamine

1. osa

Juhtimine vaimulikus töös

1. peatükk

Juhtimine vaimulikus töös

“Hoidke teile antud Jumala karja, mitte sunni pärast, vaid vabatahtlikult Jumala meele järgi, mitte häbiväärses kasuahnuses, vaid andunult, mitte nagu isandad liisuosa üle, vaid olles karjale eeskujuks. Ning siis kui Ülemkarjane saab avalikuks, võite te võtta vastu kirkuse närtsimatu pärja.”

1 Pt 5:2-4

Head juhtimisoskused on vajalikud igale kirikus juhtival kohal olevale töötajale. Ilma nende oskusteta leiavad paljud juhid, et on ülimalt raske vaimulikutöös edasi jõuda ja inimesi kiriku ülesannetesse kaasata. Juhtimist võibki lihtsalt defineerida kui oskust, mis motiveerib ja annab võimaluse teistele, saavutamaks soovitud eesmärki või tulemust. Juhtimine hõlmab endas aga ka kindla plaani ja nägemuse omamist, inimeste arendamist ja eesmärkidele keskendumist. Käesolevas peatükis vaatame viite tõhusat juhtimise viisi vaimulikutöös.

Küsimus: Mis teeb juhust juhi?

Vastus: **Järgijad!**

* Kui sul pole ühtegi järgijat, ei ole sa juht.

Viis sammu efektiivse juhtimiseni vaimulikus töös

#1. Juht kasutab mõjutamist mitte mõjuvõimu

Jh 10:2-4

*“Aga kes läheb sisse uksest, on lammaste karjane.
Temale avab uksehoidja ning lambad kuulevad ta häält, tema hüüab
oma lambaid nimepidi ning viib nad välja.
Kui ta on kõik omad välja ajanud, käib ta nende ees ning lambad
järgnevad talle, sest nad tunnevad tema häält.”*

- Juhtimine on mõjutamine
 1. Teiste motiveerimine tegutsemiseks
 2. Edukas mõjutamine algab usalduse ja austuse saavutamisest
 3. Juhtimine on oskus panna teised tahtma järgida sinu otsuseid

- **Autoriteedis** peitub võim
 1. Sõnaraamatu järgi, autoriteet tähendab:
 “**võime mõjutada või käsutada mõtteid, arvamusi või käitumist**”
 2. See on and Jumalalt
 “**Iga hing alistugu valitsemas olevaile võimudele, sest ei ole võimu, mis ei oleks Jumala käest, olemasolevad on aga Jumala seatud.**”
 - **Rm 13:1**
 3. Autoriteetsus on välja teenitud minevikus, mitte olevikus
 4. Autoriteetsus on võime peale suruda enda otsuseid
 - Kuidas saaksime ära kasutada enda autoriteeti?
 - Õpetades
 “**Sina räägi aga seda, mis on kohane tervele õpetusele! Seda räägi ja manitse ning veena nõudlikult!**” – **Tt 2:1 & 15**
 - Teenides
 “**hoidke teile hoida antud Jumala karja, mitte sunni pärast, vaid vabatahtlikult Jumala meelega järgi, mitte häbiväärses kasuahnuses, vaid andunult**” – **1 Pt 5:2**

****Mõjutamine on alati parem viis juhtida kui kasutada oma autoriteeti.**

- Mõjutades sind tahetakse järgida
- Autoriteetsuse juures sind peab järgima:
 - Kaotad vajalike inimesi
 - Lood endale opositsiooni

#2. Juhtidel on visioon

Õp 29:18 – “Kui nägemus puudub, muutub rahvas ohjeldamatuks.”

1. Juht teab, kuhu minna
2. Visioonita pole kirikul suunda:
 - See annab fookuse
 - See teeb selgeks, mida on vajalik teha ning mis on eesmärgid
3. Visioon määrab vaimulikus töös ülesanded ja sihi:
 - Mis on ülim sihtpunkt, kuhu tahetakse jõuda
 - Mida see endast kujutab ja kuhu see viib
 - **Näiteid visioonidest**
 1. Ehitada 12 kuuga uus kiriku hoone
 2. Luua kogukonna vaestele toidupank
 3. Asutada kogukonda kristlik kool

4. Viia evangeelium 10 000 inimeseni

4. Visioon võimaldab kirikul teostada Jumala eesmärki
 - Jumala antud nägemus ei ole midagi, mida võiksime kergesti omapäi saavutada. **Jh 15:5 – “ sest minust lahus ei suuda te midagi teha.”**
 - Kirikul on äärmiselt vajalik otsida Jumala juhatust
Mt 19:26 – “ Inimeste käes on see võimatu, kõik on aga võimalik Jumala käes.”
5. Visioon mobiliseerib ja annab kirikule energiat
 - Kui kogudusel on ühine visioon siis tulevad nad palju meelsamini asjadega kaasa
 - Visioon annab kogudusele midagi, mille nimel töötada
 - Visioon aitab inimestel tunda, et nad on sa millestki palju suuremast

****Märkus: Visioon ei ole tegevuskava**

- Tegevuskava ütleb mida teha mitte kuhu minna.

Kuidas saada Jumaliku nägemust

- Samm #1:** Palu Jumala juhatust ja ilmutust
- Küsi, kuidas saab Jumal sind ühiskonnas või maailmas kasutada
 - Küsi, mida Jumal sooviks, et sa Talle teeksid
- Samm #2:** Mõtle SUURELT
- Ära piiritle end sellega, mis sul on
 - Lase Jumalal anda kõik, mida sa vajad
- Samm #3:** Kaasa arengusse teisi töötegijaid
- Samm #4:** Kirjuta visioon üles. Mõtle ka alternatiividele ning valikutele
- Võta mõtlemiseks aega ja palveta nende pärast
 - Küsi teiste arvamust
- Samm #5:** Palveta ja vali visioon, mille kohta tunnetad Jumala antud kutsumust!
- Samm #6** Räägi sellest visioonist
- See on juhi töö, et tõuseks nii teadlikus kui kaasatus

- Juhina oled sa nii ka visioonile pühendunud

#3. Juhil on plaan

Õp 16:3

“Veereta oma tööd Issanda peale, siis su kavatsused lähevad korda.”

- Juht teeb plaani, kuidas visioon ellu viia
 - Ilma plaanita visioon ilmselt ei täitu
 - Plaan aitab visiooni heaks organiseerida vahendeid ja tegevusi
 - Juht ei saa teha plaani ilma visioonita
- Juht toimetab Jumala ressurssidega
 - Jumal annab vahendid
 - Jumal ootab, et Juht kasutaks antud vahendeid arukalt
 - Jumal ootab oma investeeringult kasumit
- Juhi töö on teha tegevuse kava ja kava järgi tegutseda
 - Juht peab kava pidevalt uuendama
 - Hea kava aitab juhil teha paremaid otsuseid
 - Hea kava aitab vältida Jumala antud vahendite raiskamist

#4. Juht arendab inimesi

Lk 9:1-2

“Kutsunud kokku need kaksteist, andis Jeesus neile väe ja meelevalla kõigi kurjade vaimude üle ja meelevalla haigusi ravida ning läkitas nad kuulutama Jumala riiki ja parandama haigeid.”

- Juhid eelkõige loovad jüngreid juurde (Mt 28:19-20)
 - Jutlustades ja õpetades Sõna
 - Õpetades neile alandlikkust
- Juhid koolitavad ja varustavad teisi koguduse tööks
 - Nad teavad, mis on kellegi vaimulikud anded ning kasutavad neid
 - Innustavad teisi koguduse tööst osa võtma
- Juhid värbavad ja arendavad teisi juhte
 - Kasvatamaks oma koguduse vaimuliku tööd
 - Tagamaks töö jätkusuutlikkuse
 - Mida rohkem juhte, seda suurem on võimalus edu saavutada

#5. Juht on saavutusele keskendunud

Rm 14:12

“Nõnda peab siis igäiks meist enda kohta Jumalale aru andma.”

- a. Juht keskendub eesmärgi saavutamisele tulemuse teostamisele
 - Ta hoiab visiooni alati meeles
 - Juht oskab hinnata edu tulemuste järgi
- b. Juht keskendub sellele, kus investeringud on suurimat kasu saavutatud
 - Juht suunab vahendid sinna kus on suurim kasu
 - Juht hülgab need tööloigud, mis ei kannu vilja.
- c. Juht mõistab, et tegevus iseenesest ei tähenda veel saavutust
 - Juht hindab tööd koguduses selle tõhususe järgi
 - Juht annab tegevustele hinnangu selle mõjust visioonile lähtuvalt

Luuka 10: 38-42

“ Aga kui nad teed käisid, astus Jeesus sisse ühte külla. Keegi naine, Marta nimi, võttis ta vastu. Ja sel naisel oli õde, keda hüüti Maarjaks. Maarja istus maha Issanda jalgade juurde ja kuulas tema kõnet. Marta aga oli ametis mitmesuguste toimetustega. Ja ta tuli Jeesuse juurde ning ütles: „Issand, kas sa ei hooli sellest, et mu õde jättis mu üksinda toimetama? Ütle talle nüüd, et ta tuleks mulle appi!” Aga Issand vastas talle: „Marta, Marta, sa muretsed ja vaevad ennast paljude asjadega, aga tarvis on vaid üht. Maarja on ju valinud hea osa, mida ei võeta temalt ära.”

(See kirjakoht näitab, et Martale oli tähtis tegutseda aga Maarja mõtles sellele, mida ta saavutab.)

Kutsumus & visioon

1. Sõnasta oma kutsumus (Milleks on Jumal sind Tema jaoks tegema kutsunud?)

2. Sõnasta oma visioon (Mis eesmärki koguduse töös Jumal palub sul saavutada?)

**Visiooni avaldus võiks sisaldada ka seda, kuidas selle saavutamist hinnata

2. peatükk

Piiblipõhine juht

“Mina olen viinapuu, teie olete oksad. Kes jääb minusse ja mina temasse, see kannab palju vilja, sest minust lahus ei suuda te midagi teha. Kes ei jää minu külge, heidetakse välja nagu oks, ja ta kuivab. Ja nad kogutakse kokku ja visatakse tulle ja nad põlevad ära. Kui te jääte minusse ja minu sõnad jäävad teisse, siis paluge, mida te iganes tahate, ning see sünnib teile. Selles on minu Isa kirgastatud, et te kannate palju vilja ja saate minu jüngriteks.”

Johannese 15:5-8

Piibli põhimõtete järgimine on ehk kõige olulisem asi, mille poole juht peaks pürgima sest seda tuligi Jeesus meile õpetama. Isegi kui me tihti sellest aru ei saa; kui me jätame kõrvale iseenda ja järgime Jumala teid, on meie töö palju viljakam. Meil võib olla tohtu juhi anne aga kui sellest puudub Jumala Sõna, on tõenäoline, et juhime oma järgijad vales suunas. See peatükk vaatab kümme iseloomuliku joont Piiblist tõhusaks juhtimiseks ning ka seda, mis raskused võivad ette tulla.

I. Sissejuhatus

Mis on kristliku juhi eesmärk?

See **EI** ole... Kasvatada osalejate arvu ja kaasatust.

See on..... **Näha, kuidas Kristust saab teistes kuju!**

“Mu lapsed, kelle pärast ma olen jälle lapsevaevas, kuni Kristus teie sees saab kuju!” (Gl 4:19)

Kuidas erineb kristlasest juht mittekristlasest juhust?

Tal on teadmine – *“Sest lahus Jumalast ei suuda ta midagi!!”* (Jh 15:5)

II. Juhtimise tunnused. Tõhusal juhil on need kümme tunnust:

1. Tõhus juht on**Visionäär.**

“Kui nägemus puudub, muutub rahvas ohjeldamatuks.” Õp 29:18

- Sea eesmärgid
- Väljenda eesmäärke nii, et teised võtaksid visiooni omaks

Näiteks: **Mooses** (sai Jumalalt visiooni põlevas põõsas – 2Ms 3)

Tõhus juht on**Misjonile meelestatud.**

“Siis ta ütles oma jüngritele: „Lõikust on palju, töötajaid aga vähe. Paluge siis lõikuse Issandat, et ta saadaks töötajaid välja oma lõikusele!” Mt 9:37-38

- Keskendu mittekristlaseni jõudmiseni.
- Ole mures teiste usklike jüngriks olemise pärast.

Näiteks: **Paulus** (misjoni reisirid – Apostlite teod)

2. Tõhus juht peab olema ...**Kirglik**.

“Lõpetage nüüd oma tegemine, et nõnda nagu teil oli valmidust tahta, nõnda oleks seda ka lõpetamiseks oma võimalusi mööda.” 2. Kr 8:11

- Hooli sügavalt oma vaimulikust tööst.
- Ole edasijõudmisele pühendunud (kirg = pühendumine).

Näiteks: **Stefanos** (oli asjale pühendunud – Ap teod 7)

3. Tõhus juht peab olema ...**Vaimust juhitud**.

“vaid te saate väe Pühalt Vaimult, kes tuleb teie üle, ja te peate olema minu tunnistajad Jeruusalemmas ja kogu Juuda- ja Samaariamaal ning ilmamaa äärteni.” Ap. teod 1:8

- Lase Pühalt Vaimul end juhtida.
- Jää jõu allika, Püha Vaimuga, ühendusse

Näiteks: **Taaniel** (ei taganenud oma usust – Taaniel 6)

4. Tõhus juht peab olema ...**Teenija**.

“Nõnda ei tohi olla teie seas, vaid kes iganes teie seas tahab saada suureks, olgu teie teenija, ja kes iganes teie seas tahab olla esimene, olgu teie sulane, nii nagu Inimese Poeg ei ole tulnud, et lasta ennast teenida, vaid et ise teenida ja anda oma elu lunaks paljude eest!” Matteuse 20:26-28

- Juhil on kutsumus teenida oma alluvaid mitte ei nõua, et nemad teda teeniks.
- Teeniv juht aitab oma alluvatel areneda ja edu saavutada.

Näiteks: **Jeesus** (pesi jüngrite jalgu – Johannese 13)

5. Tõhus juht peab olema ...**Sihikindel**.

“Vennad, ma ei arva endast, et ma selle olen kätte saanud, ühte aga ma ütlen: Ma unustan kõik, mis on taga, ja sirutun eesoleva poole, ma püüden sihtmärgi poole, Jumala üleva kutsumise võiduhinna poole Kristuses Jeesuses.” Fl 3:13-14

- Ära lase sinu visiooni mittepuutuvatel asjadel end segada.
- Ära lase Saatanale end eksiteele juhatada.

Näiteks: **Nehemja** (tema siht taastada Jeruusalemma tempel – Nehemja 6)

6. Tõhus juht peab olema ...**Vapper**.

“ Ja Mooses kutsus Joosua ning ütles temale kogu Iisraeli silma ees: „Ole vahva ja tugev, sest sina pead viima selle rahva maale, mille Issand vandega nende vanemaile on töötanud neile anda, ja sina pead andma selle neile pärisosaks! Ja Issand ise käib su ees, tema on sinuga, tema ei lahku sinust ega jäta sind maha. Ära karda ega kohku!” 5. Moosese 31:7-8

- Juht on valmis usus tegutsema
- Juht on suurema edu nimel valmis riskima
- Jumal varustab ja annab selleks sulle jõu.

Näiteks: **Taavet** (võitlus Koljati vastu – 1Sm 17)

7. Tõhus juht peab olema ...**Usaldav.**

**“Looda Issanda peale kõigest südamest ja ära toetu omaenese mõistusele!”
Õpetussõnad 3:5**

- Juht usaldab Jumalat, kes üksi on ustav ja tõeline.
- Juhil on usaldus Jumala vastu ka siis kui tingimused viitavad vastupidist.

Näiteks: **Aabraham** (Iisaki ohverdamine – 1. Moosese 22)

8. Tõhusal juhil peab olema ...**Valmidus.**

“Kuuluta sõna, astu esile, olgu aeg paras või ärgu olgu, noomi, manitse, julgusta igati pika meelega ja õpetamisega.” 2Tm 4:2

- Valmidus vajab enese ohverdamist ja ette planeerimist.
- Edu koosneb 1% vaimustusest ja 99% eeltööst.

Näiteks: **Joosep** (katkuks valmistumine – 1. Moosese 41)

9. Tõhus juht peab olema ...**Oportunistlik.**

“Ärgem tüdigem head tehes, küll me omal ajal ka lõikame, kui me enne ära ei nõrke! Niisiis, kuni meil on veel aega, tehkem head kõikidele, eriti aga usukaaslastele!” Gl 6:9-10

- Kasuta juhust (kasuta neidvõimalusi, mida Jumal sulle igapäevaselt kingib)
- Ole valmis neid võimalusi nägema.

Näiteks: **Ester** (päästis inimesed hukkamisest – Ester 4)

II. Juhtimises ette tulevad raskused

“ Ja kõiki, kes tahavad elada jumalakartlikult Kristuses Jeesuses, kiusatakse taga.”
2Tm 3:12

Keerulised küljed juhtimises:

- A. Pärisküsimus saab olla vaid üks ainus juht
 - 1. Ole tark
 - 2. Ole õiglane
 - 3. Ole otsustav

- B. Kõik ei pruugi sinuga alati nõus olla
 - 1. Ole valmis, et sinu otsusteid vaidlustatakse
 - 2. Inimestel on erinevates teemades eri vaateid
 - 3. Ole valmis oma otsuseid kaitsema mõistuse ja Pühakirjaga mitte tunnetega

- C. Kerge on võita ühte lahingut aga kaotada sõda
 - 1. Ära kaota sihti pikaajaliselt eesmärgilt oma püüdlustega lühiajalisi eesmärke täita
 - 2. Hoia prioriteedid paigas
 - 3. Ole paindlik aga ära kunagi hülga oma põhimõtteid

Juhtimise hindamise test

Juhis: hinda end antud skaala järgi:

1=Harva

2=Mõnikord

3=Tihti

4=Hrilikult

5=Alati

Omadus

Punktid

1. Visionäär

2. Misjonimeelne

3. Kirglik

4. Vaimust juhitud

5. Teenija

6. Sihikindel

7. Vapper

8. Usaldav

9. Valmidust omav

10. Oportunistlik

Kokku

Punkte kokku

Tähendus

40+

Sul on väga tugevad juhi omadused. Jumal saab Sind tõeliselt kasutada!

30-39

Sul on nii mõnedki juhi omadused, aga on ruumi arenguks.

20-29

Oled vahel üles näidanud juhi omadusi aga pead mitmeid omadusi veel arendama.

10-19

Sul on nõrgad juhi omadused. Vajad veel tõsist koolitust ja arendamist.

0-9

Sul ei ole juhi omadusi. Mine koolitusele või vaheta ametit.

3. peatükk

Juhtimise eri viisid

“Tema on see, kes on pannud mõned apostleiks ja mõned prohveteks ja mõned evangelistideks, mõned karjaseiks ja õpetajaiks, et püühi inimesi valmistada abistamistööle Kristuse ihu ülesehitamiseks”

Ef 4:11-12

Jumal on igat juhti kutsunud ja ise neile ettevalmistuse ning võimed andnud, et nad oma töö ja teenimisega saaks üles ehitada Kristuse ihu. See, *kuidas* meist keegi juhib, on aga juba isiksuse küsimus ja sõltub sellest, kuidas keegi end mugavalt tunneb. Juhtidena me tavaliselt juhatame, toimetame ja töötame nii nagu see meie isiksusele, annetele ja kogemusele sobib on. Mingites olukordades võib meie juhtimise viis olla tõhus ja teistes olukordades jälle mitte. Kui me teame enda ja teiste juhtimise eri viise, aitab see meid olla tõhusamad selles, kuidas me oma võimeid eri olukordades rakendame. Selles peatükis vaatame nelja põhilist juhtimise eri viisi ja kuidas neid rakendada saavutamaks maksimaalseid tulemusi.

I. Mis on juhtimise eri viisid?

- Vastavalt Georg Barna raamatule “*A Fish Out Of Water*” (Integrity Publishers, 2002), on olemas neli juhtimise eri viisi:
 1. **Käskiv juht**
 - Tüüpiliselt visionäär
 - On huvitatud tulemusest mitte üksikasjadest
 2. **Strateegiline juht**
 - Meelsasti analüüsib informatsiooni arvestab eri stsenaariumitega
 - Armastab visiooni ellu viimiseks plaane välja töötada
 3. **Meeskonnatöö juht**
 - Tegeleb rohkem inimsuhete ja inimeste kaasamisega kui tööülesannetega
 - Talle meeldib visiooni saavutamiseks inimressursse kasutada
 4. **Operatiivne juht**
 - Töötab välja toimingud, et visiooni täita
 - Meeldib püstitada süsteeme ja tulemusi jälgida

II. Selgita välja enda juhtimise eri viis

Mis on sinu juhtimise eri viis?

Loe hoolikalt allolevaid väiteid ja otsusta, kuivõrd käib see sinu kohta. Parima tulemuse saavutamiseks vasta nii ausalt kui võimalik

mitte kunagi	harva	vahel	tihti	tavaliselt	alati
0	1	2	3	4	5

1. _____ Innustan meeskonna liikmeid otsuseid tegema ning üritan nendelt saadud ideedega arvestada
2. _____ Miski pole olulisem kui eesmärgi täitmine.
3. _____ Inimeste austamine ja hindamine on minu kõrgeim prioriteet.
4. _____ Jälgin hoolega, et ülesanne või projekt saaks sooritatud õigeaegselt.
5. _____ Mulle meeldib inimesi uutes ülesannetes juhendada.
6. _____ Mida rohkem väljakutseid ülesanne pakub, seda parem.
7. _____ Innustan inimesi nende töös loovam olema.
8. _____ Kui mahukas töö jõuab lõpuni, kontrollin, et iga kui viimane detail olemas oleks.
9. _____ Mulle meeldib koolituselast kirjandust lugeda.
10. _____ Mulle meeldib samaaegselt mitut keerulist ülesannet täita.
11. _____ Kui teisi parandan, kardan, et sean ohtu meievahelise suhte.
12. _____ Olen hea aja planeerija.
13. _____ Mulle meeldib seletada inimestele keeruka projekti raskuspunkte ja pisisasju.
14. _____ Suure projekti jagamine alaprojektideks tuleb mul kergusega välja.
15. _____ Miski pole olulisem kui hea meeskonna (töögrupi) loomine.
16. _____ Mulle meeldib probleeme analüüsida.
17. _____ Hindan teiste inimeste piiridega.
18. _____ Mulle meeldib lugeda kirjandust vaimuliku teenimise kohta ja saadud teadmisi rakendada.
19. _____ Mul tuleb inimeste motiveerimine nende töö tõhustamiseks hästi välja.
20. _____ Mulle meeldib tegevusi planeerida ja korraldada.

Tulemused

Kanna vastused allolevasse tabelisse:

Isik

Küsimus

1. _____
3. _____
5. _____
7. _____
9. _____
11. _____
13. _____
15. _____
17. _____
19. _____

KOKKU _____

(jaga kogusumma kümnega ja siis korruta kahega)

Tulemus: _____

Ülesanne

Küsimus

2. _____
4. _____
6. _____
8. _____
10. _____
12. _____
14. _____
16. _____
18. _____
20. _____

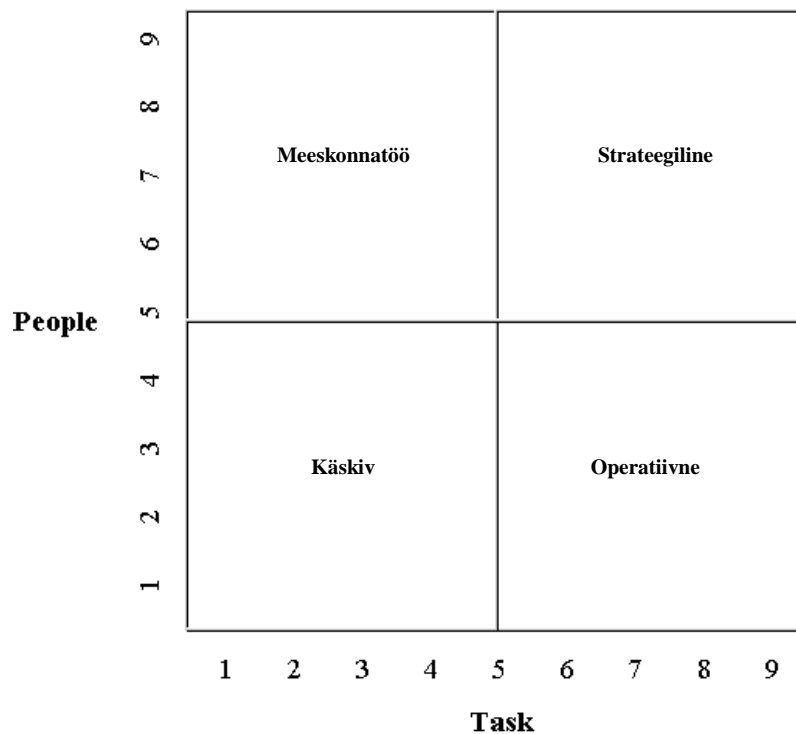
KOKKU _____

(jaga kogusumma kümnega ja siis korruta kahega)

Tulemus: _____

Tulemused

Aseta lõpptulemused allolevale joonisele, märkides vertikaalsele teljele, parempoolsele maatriksile ära “inimeste” tulemus ja horisontaalsele skaalale, alumisele maatriksile “ülesande” tulemus. Siis tõmba mõlemast punktist sirgjoon, kuni need ristuvad. Ristumiskoht jääbki sinna kasti, mis iseloomustab sinu juhtimise viisi.

III. Juhtimise eri viiside rakendamine

1. George Barna järgi on igal juhil üks domineeriv juhtimise viis nendest neljast. Samuti on igal juhil mõningaid külgi ka ülejäänud kolmest.
2. Ümbritse end juhtidega, kel on erinevad juhtimise viisid
 - See täiendab ja rikastab
 - Nad toovad teistsugust nägemist

“Nõupidamiseta nurjuvad kavatsused, aga lähevad korda paljude nõuandjate abiga.”
- Õpetussõnad 15:22
3. Juhi oma tugevustest mitte nõrkustest lähtudes
“Aga meil on meile antud armu järgi erinevaid armuande: olgu prohvetliku kuulutamise and, mida kasutatagu usu mõõtu mööda; olgu teenimine, mis toimigu teenimisametis; olgu keegi õpetaja, siis toimigu ta õpetajaametis; olgu keegi hingehoidja, siis toimigu ta hingehoidjaametis; kes teistele jagab, andku siira südamega; kes teist juhatab, olgu innukas; kes on hoolekandja, olgu oma ametis sõbralik.” – Roomlastele 12:6-8
4. Olukorrast lähtuva juhtimise mõistmine
 - Sinu domineeriv juhtimise viis ei ole efektiivne **IGAS** olukorras
 - Määratle, mis viis toob antus olukorras parima tulemuse
Näited:
 1. Uue suuna võtmine vaimulikus töös – **Käskiv juhtimine (kui on tarvis tegutseda)**
 2. Uute plaanide või kavade arendamine vaimulikuks tööks – **Strateegiline juhtimine (kui on tarvis analüüsida ja planeerida)**
 3. Konflikti lahendamine vaimulikus töös – **Meeskonnatöö juhtimine (kui on tarvis inimestega tegeleda)**
 4. Tehnoloogia kasutamine vaimulikus töös – **Operatiivne juhtimine (kui on tarvis süsteeme ja meetodeid)**
 - Kaalu oma meeskonda uue juhi kaasamist, kes tõhustab sinu juhtkohta
 - Sinule jääb võimutäius
 - Sa saad projekte/ülesandeid delegeerida teisele juhile
5. Tagajärjed, mis tekivad kui mingis olukorras vale juhtimise viisi kasutada:
 - Sinu juhtimisele avaldatakse vastuseisu
 - Sa võid oma usaldusväarsust kahjustada
 - Sa võid luua soovimatu konflikti
 - Vaimulik töö jääb seisma või kannatab

Juhtimise eri viiside harjutus

Juhised: Määra igale olukorrale, mis juhtimisviisi oleks kohane kasutada (käskiv, strateegiline, meeskonnatöö, operatiivne):

Olukord	Juhtimisviis
1. Saad kirikule uue arvuti ja pead välja selgitama, kuidas seda kõige kasulikum on töösse rakendada.	
2. Alustad vanglas vaimuliku tööd ja ei taha, et see teistelt tööharudelt vahendeid ära võtaks.	
3. Ülistusgrupp tuli sinu juurde kaebustega ülistustöö juhiga seoses.	
4. Sa tead, et soovid kogukonnas suuremat haaret saavutada aga ei tea kuidas seda teha.	
5. Soovid kirikut uude, suuremasse kohta kolida, aga see on linna teises otsas.	
6. Mõned inimesed on kurtnud jumalateenistuse üle soovides teha midagi uut või teistsugust.	
7. Pühapäevakoolitöö ei ole oma eesmäärke saavutanud ja laste arv väheneb.	
8. Koguduse liikmed on kirikust lahkunud ja on liitunud lähedalasuva uue kirikuga.	
9. Teine kogudus on ühendust võtnud ja küsib, kas nad saaksid kasutada oma ürituste korraldamiseks kasutada teie ruume.	
10. Koguduses levivad kuulujutud.	

4. peatükk

Juhtide arendamine

“ Ja Issand ütles Moosesele: „Võta Joosua, Nuuni poeg, mees, kelles on Vaim, ja pane oma käsi tema peale! Ja pane ta seisma preester Eleasari ja terve koguduse ette ning anna temale nende nähes kohustus! Pane tema peale osa oma väarikusest, et terve Iisraeli laste kogudus võtaks teda kuulda!”

4. Moosese 27:18-20

Juhtimisega kiriku või vaimuliku töös kaasneb vastutus selle ees, kas me täidame seda ülesannet, milleks Jumal meid on kutsunud. Tihti eeldame, et juhtidena peame igal tööloigul ninapidi juures olema, et see hästi toimiks. Tegelikult ei pea. Meil pole võimalik juhatada iga koosolekut, märgata igat detaili või vastu võtta igat otsust. Kui tahame eesmärke saavutada on meil juhtidena tarvis kasutada ka teiste tuge ja võimekust. See tähendab, märgata teisi, kes võiksid olla potentsiaalsed juhid ning neid arendada kuni nemad võivad juhtida, tegutseda ja asju korraldada meie eesmärkide heaks ning meie volil. Täpselt nagu Mooses pani Joosuale käed peale, pead ka sina ära tundma teised juhid ning nende „vaimuse“ ning volitama nad tegutsema enda heaks. Selles peatükis vaatame, kes on juht ja miks on oluline märgata teisi juhte ning neid arendada.

I. Kes on juht?

Piibli järgi, juht...

1. Teab enda identiteeti Kristuses (**2. Korintlastele 5:15-21**)
 - a. Teab, et me oleme kõik Kristuse saadikud (**1Pt 2:9**)
 - b. On varustatud tema väega (**Ef 1:18-20; 3:14-20**)
 - c. Oleme võrdselt tähtsad Issanda ihu liikmed (**1. Korintlastele 12:27**)
2. Mõistab vaimset andekust
 - a. Jumal on kõigile andnud vaimuanni(d). (**1. Korintlastele 12:7**)
 - b. Meil on kutsumus neid ande kasutada. (**Efeslastele 4:11-13**)
 - c. Juht vastutab, et teised oma andeid kasutaksid. (**2. Timoteusele 2:2**)
3. Mõistab, et tema osa on olla maa soolaks ja valguseks maailmas. (**Matteuse 5:13-16**)
 - a. Meie peaksime mõjutama end ümbritsevat. (**Koloslastele 4:5-6**)
 - b. Me oleme eeskujud (**1 Tessalooniklastele 1:7**)
 - c. Me oleme saadikud (**2 Korintlastele 5:20**)
4. Jagab Sõna pühendumusega (**Apostlite teod 1:8**) ja juhatab inimesi Kristuse juurde (liidab kogudusega uusi inimesi). (**Matteuste 28:19**)

II. Miks on oluline arendada uusi juhte?

1. Nii kasvab Jumala riik

- Jeesus õpetas paljundamisprintsipi oma jüngrite kaudu
 - Jeesus valis hoolikalt, kes hakkavad Tema kirikut maa peale ehitama
 - Jeesus õpetas ja varustas igat üht nendest
 - Ta ütles neile **“minge ja tehke jüngriteks kõik rahvad.” – Mt 28:19**
- Jeesus ei rajanud kirikut üksipäini
 - **“Nõnda nagu Isa on läkitanud minu, nõnda saadan ka mina teid ” - Johannese 20:21**
 - Paulus läks misjonireisidele
 - Jeesuse jüngrid ja järgijad asutasid kogudusi
- Kirik moodustab ühe Ihu ja kõigil on seal oma osa
 - **“Teie olete aga Kristuse ihu ning igaiüks omast kohast tema liikmed ”**
 - **- 1. Korintlastele 12:27**

2. See mitmekordistab teie vaimuliku tööd

- See võimaldab teil ulatuda vaimuliku tööga rohkemate inimesteni
 - Teie töö on võimekus muuta rohkem elusid
 - Teie töö laieneb
- See aitab saavutada rohkem ning seda vähema aja ja pingutusega
 - Sa ei saa olla kõikjal
 - Sa ei saa teha alati kõike
 - **“See ei sobi, et me Jumala sõna kõrvale jättes hoolitseme toidulaudade eest.” – Apostlite teod 6:2**
- See avab uusi võimalusi, mida sa varem ei märganud või mida varem ei olnud võimalik taotleda.
 - Ka teistel on ande mida jagada
 - Teistel juhtidel on erinev kirk ja erinevad huvid

3. See vallandab sinu koguduses Püha Vaimu töö

- Püha Vaim on **kõigis** inimestes, mitte ainult preestrites
 - Me oleme **kõigi** usklike preesterkond **“Sest meie kõik oleme ühe Vaimuga ristitud üheks ihuks, olgu juudid või kreeklased, olgu orjad või vabad, ning me kõik oleme joodetud ühe Vaimuga „-1. Kr 12:13**
 - Püha Vaim varustab **kõiki** usklike
 - **“vaid te saate väe Pühalt Vaimult, kes tuleb teie üle.”- Ap 1:8**

4. Vaimuliku töö edu tõusud ja mõõnad sõltuvad juhtimisest ja Pühast Vaimust

- Kindla juhtimiseta ei saada tööd edu
 - Head juhid võivad parandada halvasti tehtud vaimuliku tööd
 - Halvad juhid võivad lammutada hästi toimunud vaimuliku töö
- Püha Vaim *ON* meie jõu allikas
 - Meie oleme ainult istutajad
“Nõnda siis ei ole midagi see, kes istutab, ega see, kes kastab, vaid Jumal, kes kasvatab.” – 1. Korintlastele 3:7
 - Meie jõud tuleb Jumala, Püha Vaimu, käest
“sest minust lahus ei suuda te midagi teha.” – Jh 15:5

IV. Kuidas ära tunda teisi juhte?

1. Hea juhi tunnused

- Parameetritega inimene
“Ülevaataja peab siis olema laitmatu: ühenaisemees, kaine, mõõdukas, kombekas, küllalislahke, osav õpetama, kes ei ole joomar ega kakleja, vaid leebe, rahupüüdlük ja rahahimuta.”
- 1Tm 3:2-3
- Inimene kindlas usus
“Ta ärgu olgu ka vastpöördunu, et ta ei läheks upsakaks ega langeks sama süü sisse kui kurat.” – 1Tm 3:6

“vaid kellel usu saladus on puhtas südametunnistuses.” – 1Tm 3:9
- Täidetud Püha Vaimuga
“Vennad, vaadake endi seast seitse meest, kellel on hea maine ja kes on täis Vaimu ja tarkust, et me võiksime nemad seada sellesse ametisse.” - Ap 6:3

2. Juhi tunnused, mida Piiblis pole mainitud (aga mis tavaliselt veel on)

- Haritud
- Ühiskonnas seisev
- Kogenud

**** Head aga MITTE primaarsed omadused**

3. Juhti valides

- Vali kirglik inimene
- Vali õpivõimeline inimene
- Vali vajalike ja asjakohaste vaimulike annetega inimene

V. Kuidas juhte arendada? (viidates Mt 10)

Samm #1: Õpeta

- Iganädalane mentor kohtumine
- Julgusta sõna ja teoga
- Usus kasvatamine
- Ettevalmistus (juhtimisalane koolitus)

Samm #2: Delegeeri vastutust (Mt 10:1)

- Las nad juhivad või korraldavad midagi
- Innusta neid tööd lõpuni viima
- Kasvata nende enesekindlust

Samm #3: Ütle, mida sa neilt ootad (Mt 10:6-8, 16)

- Seadke selged sihid ja aita välja töötata juhtimise kava
- Sea tingimused

Samm #4: Pea arvet (Mt 10:32-33)

- Eelda, et nad eesmärgid täidavad
- Kui tekib probleeme, ära astu vahele neid lahendama vaid lase neil ise lahendused leida
 - Vajadusel anna nõu
 - Las nad pakkuvad sulle oma lahendused

Samm #5: Jälgi nende arengut perioodiliselt

- Kohtuge regulaarselt arutamaks probleeme ja murekohti
- Ära jäta neid üksi või ignoreeri neid
- Näita, et oled huvitatud nende aitamisest ja soovid nende edu

Samm #6: Pane nad vaimulikule tööle

- Kui nad on selleks valmis, ära hoia neid tagasi ning läkita tööle
- Anna neile kirikus mõni tööloik juhtida
- Anna voli teha vaimuliku tööd

Juhtide arendamise harjutus

Kirjuta iga kirikutöötajaja kohta need vaimuanded, mis on tema töös vajalikud. Samuti kirjuta üles need oskused ja kogemused, mis selles ametis kasuks tulevad.

Töökoht	vaimulik and**	oskus/kogemus
1. Preester		
2. Muusikatöö juht		
3. Pühapäevakooli juht		
4. Noortejuht		
5. Vanem		
6. Õpetaja		
7. Evangelist		
8. Misjonär		
9. Majandus juhataja		
10. Palvegrupi juht		

** Vaata vaimuannete nimekirja lk 37-38

2. osa

Inimeste juhtimine

5. peatükk

Vaimuanded

“Aga igaihele antakse Vaimu avaldus ühiseks kasuks. Aga kõike seda teeb üks ja sama Vaim, jagades igaihele eriosa, nõnda nagu tema tahab ”
1 Kr 12:7, 11

Piibel ütleb, et igale kristlasele on antud vaimuand(e), mida kasutada Issanda ihu ülesehitamiseks. Aga mis need vaimuanded täpsemalt on? Kas need on samad, mis oskused ja andekus? Kuidas me teame, mis vaimuand(ni)d meil on? Ja kuidas me peaksime neid oskama kasutada? Neid küsimusi tavaliselt küsitaksegi siis kui kristlased üritavad aru saada, mis osa neil Kristuse ihus on. Juhina pole mitte ainult oluline teada oma andeid aga ka teiste omi, et neid paremini vaimuliku töösse lülitada ning võimalikult efektiivselt jumalariigi töös ära kasutada. Selles peatükis vaatame, mis vaimuanded on, miks need olulised on ja kuidas neid maksimaalselt kuningriigi heaks tarvitada. Anname ka kasuliku tööriista, mis aitab määrata, mis sinu vaimuand(ed) on.

I. Misneed vaimuanded on?

- Võimed, mille annab Püha Vaim Jeesuse järgijatele, et neid vaimulikuks tööks varustada.
 1. Need annid antakse ühiseks heaoluks
“Aga igaihele antakse Vaimu avaldus ühiseks kasuks.” – 1Kr 12:7
 2. Need anded antakse nii, nagu Vaim seda tahab
“Aga kõike seda teeb üks ja sama Vaim, jagades igaihele eriosa, nõnda nagu tema tahab ”- 1Kr 12:11
 3. Anded antakse sinna, kus neid vajatakse
- Vaimuanded jagunevad kolmeks:
 1. **Vaimuliku töö** anded – kutsumus mingit tööd teha
 2. **Praktilised** anded – teiste teenimiseks
 3. **Karisma** annid – vaimulikud ilmutused ja vägi
- Piiblis on 21 teatud andi
 1. **Vaimuliku töö alased**
 - apostel, prohvet, evangelist, karjane (preester), õpetaja
“Tema on see, kes on pannud mõned apostleiks ja mõned prohvetiiks ja mõned evangelistideks, mõned karjaseiks ja õpetajaiks ”- Ef 4:11
 2. **Praktilist laadi**

- teenijaamet, hingehoidja, annetaja, juhtataja, armuand, abistamiseand, juhtimisand

“olgu teenimine, mis toimigu teenimisametis; olgu keegi õpetaja, siis toimigu ta õpetajaametis; olgu keegi hingehoidja, siis toimigu ta hingehoidjaametis; kes teistele jagab, andku siira südamega; kes teist juhatab, olgu innukas; kes on hoolekandja, olgu oma ametis sõbralik ”- Rm 12:7-8

“Ja Jumal on seadnud koguduses esmalt mõned apostleiks, teiseks prohvetiiks, kolmandaks õpetajaiks; seejärel tulevad imeteod, seejärel armuannid tervendamiseks, abistamiseks, juhtimiseks, mitmesugusteks keelteks.”- 1Kr 12:28

3. Karisma annid

- tarkus, tunnetus, võime eristada vaime, prohvetlik kuulutamine, keeltes rääkimine, keelte tõlgendamine, usuand, tervendamisand, imeteod

“Nii antakse ühele Vaimu kaudu tarkusesõna, teisele aga tunnetusesõna sellesama Vaimu poolt; ühele usku sessamas Vaimus, teisele aga tervendamise armuande ikka samas Vaimus; ühele väge imetegudeks, teisele prohvetlikku kuulutamist, kolmandale võimet eristada vaime; ühele mitmesuguseid võõraid keeli, teisele aga keelte tõlgendamist ” – 1Kr 12:8-10

** Piiblis on mainitud ka teisi vaimuande aga need on selgelt väljatoodud just Uues Testamendis.

II. Miks on vaimuannid olulised?

- Täitmaks Jumala plaani inimkonna jaoks“ *aga Rahu Jumal... valmistagu teid kõiges heas tegema tema tahtmist....” - Hb 13:20-21*

- Ettevalmistamiseks Jumala rahvast teenimistööks
“ et pühi inimesi valmistada abistamistöole Kristuse ihu ülesehitamiseks.” - Ef 4:12

- Omandamiseks vaimset küpsust
“kuni meie kõik jõuame usu ja Jumala Poja tundmise ühtsusesse, saades täismeheks Kristuse täisea mõõtu mööda.” - Ef 4:13

- Ühendamiseks meid Kristuse ihuga
“ Teie olete aga Kristuse ihu ning igäiks omast kohast tema liikmed.” - 1Kr 12:27

III. Milleks vaimuande kasutada?

- Koguduse ehitamiseks

“Nõnda ka teie, kui te juba nii innukalt taotlete vaimuandeid, siis püüdke, et teil oleks neid küllaga koguduse ehitamiseks.” 1Kr 14:12

- Teiste teenimiseks
“Teenigu igaiks teisi selle andega, mille ta on saanud, nagu Jumala mitmesuguse armu head majapidajad.” – 1Pt 4:10
- Et austada Jumalat
“Kui keegi räägib, siis ta rääkigu nagu Jumala sõnul, kui keegi teenib, siis teenigu nagu selle jõuga, mille Jumal annab, nõnda et Jumal saaks kõigiti austust Jeesuse Kristuse kaudu.” – 1Pt 4:11
- Ilmutamaks Jumala loomust
“Aga Vaimu vili on armastus, rõõm, rahu, pikk meel, lahkus, headus, ustavus, tasadus, enesevalitsus.” - Gl 5:22

Paulus hoitab kahe asja eest:

- Andeid ei tohi hooletusse jätta
“Ära jäta hooletusse vaimuandi, mis sulle anti ennustuse läbi, kui vanemad panid oma käed sinu peale.” – 1Tm 4:14
- Kasutamine peab toimuma korra järgi
“aga kõik sündigu viisakalt ja korra järgi.”
- 1Kr 14:40

IV. Vaimuandide määramine

- Mis see on?
 - Vahend määramaks inimese vaimulike andeid
 - Annab juhatus, kuidas inimesed saaks leida oma rolli kirikus
- See ei ole
 - lõplik hinnang. Anded võivad aja jooksul muutuda
 - inimese vaimuliku teenimise piiramiseks. Jumal annab ande vastavalt vajadusele.

Vaimuannete küsimustik

<http://www.kodachrome.org/spiritgift>

Alljärgnevalt on toodud **vaimuandide küsimustik**. Seal on 110 **väidet**, millele on vastusevariandid: **alati, tavaliselt, tihti, mõnikord, vahel, harva** or **mitte kunagi**. Vastused määravad, mida sa väidet lugedes tunned.

Tea, et see küsimustik on koostatud inimeste mitte Jumala poolt ning ei pretendeer täiuslikkusele. See on hea alguspunkt enda **vaimuannete** avastamiseks aga kindlasti mitte absoluutne näitaja. Küsimustik ei pruugi isegi alati näidata sinu tõelisi vaimuande. See on kõigest üks vahend leidmaks midagi, mille otsimine võib võtta terve eluaja – kuidas Jumal sind on õnnistanud nii, et sa saaksid teisi õnnistada.

Võta aega, et **vastata KÕIKIDELE väidetele** sest muidu ei tähenda saadud tulemus midagi.

Vastusevariandid

Alati	= 5
Tavaliselt	= 4
Tihti	= 3
Vahel	= 2
Harva	= 1
Mitte kunagi	= 0

Alusta siit:

- 1) _____ **Tundub, et inimesed järgivad minu juhatust vastupanu osutamata.**
- 2) _____ **Mulle meeldib kaaskristlastele Jumala Sõna kuulutada.**
- 3) _____ **Rõõmustan kui saan mittekristlastele tunnistada Jumala päästest.**
- 4) _____ **Naudin vastutust juhtida inimesi nende vaimukus elust.**
- 5) _____ **Satun õhinasse kui saan aidata inimestel avastada olulisi piiblitõdesid.**
- 6) _____ **Tunnen erilist rõõmu Jumalale ülistuslaulude laulmisest kas siis üksi või koos teistega.**
- 7) _____ **Naudin teiste motiveerimist nende kõrgema vaimse kutsumuse osas.**
- 8) _____ **Vaimsete probleemidega inimesed pöörduvad minu poole arupidamiseks ja nõu saamiseks.**
- 9) _____ **Mul olid koolid head hinded.**
- 10) _____ **Mulle meeldib kirikus pisikesi ülesandeid täita ja väikeseid töid teha.**
- 11) _____ **Otsin võimalusi inimesi nende töös abistada.**
- 12) _____ **Tore on juhtida inimesi saavutamaks meeskonna eesmäärke.**
- 13) _____ **Mulle meeldib inimesi juhtida tõhusama vaimuliku töö saavutamise**

suunas.

- 14) _____ Tunnen suurt rahuldus annetades kirikutöö heaks suuri rahasummasid
- 15) _____ Tunnen teistele nende muredes kaasa.
- 16) _____ Saan kergesti aru kui inimene on aus või ebaaus.
- 17) _____ Olen valmis proovima midagi, mis näib võimatuna sest mul on tohtu usaldus Jumala vastu.
- 18) _____ Mulle meeldib väga kui mulle tulevad inimesed külla.
- 19) _____ Leian, et asjade parandamine ja korrashoid mu omas keskkonnas on lihtne.
- 20) _____ Mulle tundub, et palvetamine on üks tähtsamaid asju.
- 21) _____ Tunnen rõõmu võimalusest palvetada haigetega koos või nende pärast, et nad võiks terveks saada.
- 22) _____ Kohanen kergesti mulle mitteomases kultuuris.
- 23) _____ Tunnen, et oman meeskonna suhetes autoriteeti.
- 24) _____ Mulle meeldib kuulutada Jumala Sõna, et teisi sellega lohutada.
- 25) _____ Suudan tuvastada selle kui Püha Vaim on mõne inimese ette valmistanud, et Kristust vastu võtta.
- 26) _____ On põnev teha koguduses vaimuliku tööd.
- 27) _____ Piiblitundide pidamine on üks nauditavamaid tegevusi, mida kirikus teen (või mida võiksin teha).
- 28) _____ Mulle on Jumala poolt antud and mängida muusikainstrumenti ning mulle meeldib seda teha.
- 29) _____ Tunnen rõõmu sellest kui saan julgustada inimest, kes tunneb end heitunudult.
- 30) _____ Ma naudin elu keerulistele probleemidele lahenduste otsimist.
- 31) _____ Tunnen, et saan kergesti aru keerulistest tõdedest.
- 32) _____ Naudin rutiinsete ülesannete täitmist Jumala auks.
- 33) _____ Mulle meeldib aidata kirikus lahendada erakorralisi ülesandeid.
- 34) _____ Tundub, et inimestele meeldib minu juhatusel töötada kui on tegu tähtsate ülesannetega.
- 35) _____ Mulle pakub rõõmu see kui saan tähtsaid otsuseid teha.
- 36) _____ Leian rõõmu sellest kui saan helde osa oma rahast annetada Jumalale.
- 37) _____ Vanadekodu külastamine pakub mulle suurt rahulolu.
- 38) _____ Tundub, et taipan kiirelt kui miski on õige või vale.
- 39) _____ Isegi kui asjad tunduvad võimatutena, olen valmis sellegipoolest edasi liikuma.
- 40) _____ Ma ei tunne end ebamugavalt kui inimesed möödaminnes juhtuvad külla tulema.
- 41) _____ Mulle meeldib teha igasugust loovtööd ja/või käsitööd.
- 42) _____ Palvetamine on mu üks lemmik vaimne harjutus.
- 43) _____ Olen palvetanus emotsionaalselt ebaterve inimese eest ja ta on saanud terveks.
- 44) _____ Mul on kerge kolida uude kogukonda ning seal sõpru leida.
- 45) _____ Ma ei tunne hirmu selle ees, juhatamaks inimesi sinna, kuhu Jumal tahab, et nad läheksid.
- 46) _____ Mulle meeldib leida seoseid ja jagada Jumala Sõna päevakajaliste

sündmuste valguses.

- 47) _____ Tunnen, et Evangeeliumi jagamine teistele inimestele on mulle koormaks.
- 48) _____ Mulle meeldib inimesi nende vaimulikes probleemides aidata.
- 49) _____ Tundub, et inimesed võtavad õppust siis kui ma neid õpetan.
- 50) _____ Olen nautinud seda kui, olen saanud osaleda muusikalises projektis kas koolis, kirikus või mujal.
- 51) _____ Mulle meeldib julgustada vähemaktiivseid koguduse liikmeid olema aktiivsemad.
- 52) _____ Tundub, et inimesed enamasti järgivad mu nõuandeid.
- 53) _____ Olen suuteline aru saama keerulistest kirjakohtadest Piiblis.
- 54) _____ Tunnen suurt rahulolu sellest kui saan koguduses teha väikeseid või vähetähtsaid tööülesandeid.
- 55) _____ Tunnen vajadust täita selliseid ülesandeid, mis annaks teistele rohkem vabadust teha olulist vaimuliku tööd.
- 56) _____ Mul on kergem delegeerida tööülesandeid teistele kui neid ise teha.
- 57) _____ Naudin vastutuse võtmist meeskonnas, et eesmärgid saaksid täidetud.
- 58) _____ Hindan võimalust kriitilises olukorras finantsilist tuge pakkuda.
- 59) _____ Tunnen rõõmu kui saan inimesi raskes olukorras toetada.
- 60) _____ Märkan kergelt erinevust tõe ja väära vahel.
- 61) _____ Ma usun tihti, et Jumal juhib meid kindlalt läbi keerulistest olukordadest kui teised peavad seda ebatõenäoliseks.
- 62) _____ Inimesed tunnevad end minu kodus mugavalt.
- 63) _____ Mulle meeldib luua asju oma kätega.
- 64) _____ Jumal vastab järjekindlalt mu palvetele käegakatsutavatel viisidel.
- 65) _____ Olen külastanud haiget inimest, palvetanud, et Jumal teeks ta füüsiliselt terveks ja see inimene tervenes.
- 66) _____ Suudan hästi suhtestuda kristlastesse teistest kohtadest ja kultuuridest.
- 67) _____ Hindan võimalust kuulutada Jumala Sõna teistele.
- 68) _____ Mulle on oluline rääkida Jumala hoiatustest ja õiguse mõistmisest tänapäeva maailmas.
- 69) _____ Tunnen rõõmu kui saan jagada kirikuvõõrale inimesele seda, mida Jeesus minu jaoks tähendab.
- 70) _____ Inimestele meeldib minu juurde oma murede ja probleemidega tulla sest nad tunnevad, et ma hoolin.
- 71) _____ Tunnen oma töös rõõmu sellest, et inimestest saavad tublimad kristlased.
- 72) _____ Olen kindel, et minu muusikalised oskused muudavad paremaks ka inimesi kellega ma kokku puutun.
- 73) _____ Hämblingus olevad inimesed pöörduvad tihti minu poole julgustust ja tuge saama.
- 74) _____ Tunnen, et mul eriline võime raskes olukorras parm võimalik lahendus valida.
- 75) _____ Mul on selge arusaam Piibli doktriinidest (õpetustest).
- 76) _____ Ma leian, et nauditavam on töö ise ära teha kui leida selleks keegi teine.
- 77) _____ Ma hindan teenimist, kus saab aidata teiste koormaid kanda.
- 78) _____ On tõeliselt põnev teisi kirikutöösse rohkem panustama inspireerida.
- 79) _____ Koguduse töö jaoks tõhusaste arengukavade välja töötamine pakub

mulle suurt rahuldust.

80) _____ Mul on hea meel näha kui palju raha mul on võimalik Jumalatöö heaks annetada.

81) _____ Ma naudin seda kui saan teenida inimest kes on haiglas.

82) _____ Oskan hästi otsustada, kas teoloogiline väide on õige või väär.

83) _____ Inimesed näevad minus sellist usku, mis usub, et kõik on võimalik.

84) _____ Kui meie kogudusse tulevad misjonärid siis ma hea meelega kutsuks nad enda juurde koju.

85) _____ Kui töötan Jumala looduga, on minu tulemus selline, mis toob ilu välja seal, kus seda varem nähtud ei ole.

86) _____ Palvetan ustavalt, et teised tunneks ära selle, et nende heaolu sõltub Jumala palvevastustest.

87) _____ Mulle meeldib võtta osa füüsiliselt ja vaimselt haigete inimeste teenimisest ning nende tervenemise eest palvetada.

88) _____ Kogukonda uue kiriku rajamine tundub mulle väga põnev.

89) _____ Naudin kirikutöötajate koolitamist koguduses.

90) _____ Piiblitunnis tundub mulle oluline jagada Jumala Sõna ka siis kui see võib teisi häirida.

91) _____ Olen sügavalt mures mitteusklike pärast oma ümbruskonnas.

92) _____ Naudin osadust inimestega, mis tekib üks ühele olukordades.

93) _____ On kerge välja töötada materjali piiblitunni andmiseks.

94) _____ Ülistuskoori juhtimine on puhas nauding ja pakub mulle suurt rahuldust.

95) _____ Kutsuksin pigem kirikusse pere, kes on seadusega pahuksis kui kirikuvõõra perekonna.

96) _____ Olen täiesti enesekindel, et oskan probleemidele lahendusi leida..

97) _____ Keerulise piiblikommentaari lugemine on põnev väljakutse.

98) _____ Mulle meeldib teha asju, tõmmates võimalikult vähe tähelepanu.

99) _____ Minu peres on suured probleemid ja mulle meeldib, et mul on võimalus neid aidata.

100) _____ Nii tore kui inimesed tulevad mulle appi kui täidan mingit tööülesannet.

101) _____ Teen pigem otsuse kogu meeskonna eest kui lasen neil ise sama otsuseni jõuda.

102) _____ Annetan ohvrimeelselt sest tean, et Jumal täidab mu vajadused.

103) _____ Tunnen erilist rõõmu inimeste külastamisest, kes ei saa kodust välja.

104) _____ Tihti proovin taibata inimeste tagamõtteid kui nad midagi räägivad.

105) _____ Kui inimesed tunnevad millegi ees hirmu, meeldib mulle neid julgustada.

106) _____ Tundub, et inimestele meeldib minu juures külas käia.

107) _____ Joonistamine ja maalimine on väga nauditav.

108) _____ Leian end tihti palvetamas kui peaksin hoopis muude asjadega tegelema.

109) _____ Tunnetan, et eestpalved haigete pärast toimivad.

110) _____ Üle kõige soovin näha, et kõikide maailma riikide inimesed saaksid tunda Jumalat.

Nüüd kanna vastused tabelisse nii nagu on allolevas tabelis näidatud:

K#	vastus	K#	vastus	K#	vastus	K#	vastus	K#	vastus	kokku	koht	Vaimuand
1	1	23	3	45	0	67	1	89	3	8	2	Apostel
2	3	24	1	46	1	68	0	90	1	6	3	Prohvet
3	3	25	5	47	3	69	5	91	1	17	1	Evangelist

Nüüd vaata kõiki summasid, mis **kokku** tulid. Kõige kõrgema arvulise väärtusega rida on sinu tugevaim **vaimuand**. Osadel inimestel on mitu vaimuandi sama summaga. Vaimuandide määramise test ei ole ideaalne ning seega ei pruugi sinu kõige tugevam vaimuand saada kõrgeimat arvulist väärtust. All on toodud ära vaimuandide nimekiri viidetega kirjakohtadele.

See küsimustik on leitav internetis:
<http://www.kodachrome.org/spiritgift>

Vaimuandide tabel

Ära vaata seda lehte enne kui oled vastanud kõikidele küsimustele

K#	Vast	K#	Vast	K#	Vast	K#	Vast	K#	Vast	Kokku	Koht	Vaimulik and
1		23		45		67		89				Apostel
2		24		46		68		90				Prohvet
3		25		47		69		91				Evangelist
4		26		48		70		92				Preester
5		27		49		71		93				Õpetaja
6		28		50		72		94				Muusika
7		29		51		73		95				Manitsemine
8		30		52		74		96				Tarkus
9		31		53		75		97				Teadmine
10		32		54		76		98				Teenimine
11		33		55		77		99				Abistaja
12		34		56		78		100				Juhtimine
13		35		57		79		101				Admin.
14		36		58		80		102				Annetus
15		37		59		81		103				Halastus
16		38		60		82		104				Arukus
17		39		61		83		105				Usk
18		40		62		84		106				Külalislahkus
19		41		63		85		107				Käsitöoline
20		42		64		86		108				Eestkoste
21		43		65		87		109				Tervendamine
22		44		66		88		110				Misjonär

Vaimuandide nimekiri

Apostle

It is the gift whereby the Spirit appoints certain Christians to lead, inspire and develop the churches of God by the proclamation and the teaching of true doctrine. See [Acts 12:1-5](#), [Acts 14:21-23](#).

Prophet

It is the special gift whereby the Spirit empowers certain Christians to interpret and apply God's revelation in a given situation. See [1 Corinthians 14:1-5](#), [1 Corinthians 14:30-33](#), [1 Corinthians 14:37](#).

Evangelist

It is the special gift whereby the Spirit enables particular Christians to share the Gospel to unbelievers in such a way that the unbeliever becomes a disciple of the Lord Jesus. See [Acts 8:26-40](#).

Pastor

It is the special gift whereby the Spirit enables certain Christians to assume responsibility for the spiritual welfare of a group of believers. See [1 Peter 5:1-11](#).

Teacher

It is the special gift whereby the Spirit enables particular Christians to communicate the truths of God's Word so that others can learn. See [Hebrews 5:12-14](#).

Music

It is the special gift whereby the Spirit enables certain Christians to praise God through various forms of music and enhance the worship experience of the local congregation. See [1 Corinthians 14:26](#), [Mark 12:36](#).

Exhortation

It is the special gift whereby the Spirit enables certain Christians to stand beside fellow Christians in need and bring comfort, counsel and encouragement so they feel helped. See [Acts 11:23-24](#), [Acts 14:21-22](#).

Wisdom

It is the special gift whereby the Spirit endows particular Christians with an understanding of God's will and work as it relates to the living of life. [James 3:13-17](#)

Knowledge

It is the special gift whereby the Spirit enables certain Christians to understand in an exceptional way the great truths of God's Word and to make them relevant to specific situations in the church. See [Ephesians 3:14-19](#).

Serving

It is the special gift whereby the Spirit empowers certain Christians to willingly bear the burdens of other Christians and help them in such a way that they can do their tasks more effectively. See [Galatians 6:1-2](#).

Helps

It is the spiritual gift whereby the Spirit empowers certain Christians to willingly bear the burdens of other Christians and help them in such a way that they can do their tasks more effectively. See [Acts 6:2-4](#).

Leadership

It is the special gift whereby the Spirit enables certain Christians to motivate, direct and inspire God's people in such a way that they voluntarily and harmoniously work together to do the Church's work effectively. See [Hebrews 13:7](#), [Judges 3:10](#), [Exodus 18:13-16](#).

Administration

It is the special gift whereby the Spirit enables certain Christians to understand the goals of a given segment of the Church's ministry and to direct that area effectively, keeping the Church on course. [Acts 12:12-21](#).

Giving

It is the special gift whereby the Spirit enables certain Christians to offer their material blessings for the work of the church with exceptional willingness, cheerfulness and liberality. See [2 Corinthians 8:1-5](#).

Mercy

It is the special gift whereby the Spirit enables certain Christians to feel exceptional empathy and compassion for those who are suffering so that they devote large amounts of time and energy to alleviate it. See [Luke 10:30-37](#).

Discernment

It is the special gift whereby the Spirit enables certain Christians to know with assurance whether some behavior is of God or of Satan. See [Acts 5:3-6](#), [Acts 16:16-18](#).

Faith

It is the special gift whereby the Spirit provides Christians with extraordinary confidence in God's promises, power, and presence so that they can take heroic stands for the future of God's work in the church. See [Hebrews 11](#).

Hospitality

It is the special gift whereby the Spirit enables certain Christians to open their homes willingly and offer lodging, food, and fellowship cheerfully to other people. See [Genesis 18:1-15](#).

Craftsmanship

It is the special gift whereby the Spirit endows certain Christians the ability to use hands and minds to build up the Kingdom through artistic, creative means. See [Exodus 28:3-4](#).

Intercession

It is the special gift whereby the Spirit enables certain Christians to pray for extended periods of time with great positive effect for the building of the Kingdom. See [1 Thessalonians 3:10-13](#), [1 Timothy 2:1-2](#).

Healing

It is the special gift whereby the Spirit employs certain Christians to restore health to the sick. See [James 5:13-16](#), [Luke 9:1-2](#).

Missionary

It is the special gift given by the Holy Spirit to certain members of the body of Christ (local church) to minister whatever other spiritual gifts they have in a second culture or second community. See [1 Corinthians 9:19-23](#).

6. peatükk

Inimeste haldamine

“ Ja nii, nagu te tahate, et inimesed teile teeksid, nõnda tehke neile!”

Lk 6:31

Kuldne reegel. Tundub, et kõik teavad seda reeglit peast aga sellegipoolest me enamasti ei käitu selle järgi. Kogudus tegeleb inimestega ja baseerub suhetel Jumala ja üksteisega. Jeesus andis selle kuldreegli, et me elaksime üksteise ja Jumalaga harmoonilistes suhetes ning et demonstreerida maailmale armastust mille nimel ta suri. Kui sa haldad inimesi oled sa nendega suhtes ja seda mitte ainult juhi ja alluva näol. Inimeste haldamine ei seisne neile käskude andmises vaid pigem neilt küsimises, mida sina nende jaoks teha saad. See on Jeesuse õpetatud kuldreegli praktiseerimine. Selles peatükis vaatame, miks on inimeste haldamine tähtis, mis on inimeste haldamise põhimõtteid ja aluseid ning kuidas inimesi hästi hallata.

I. Miks on inimeste haldamine nii oluline?

1. Kogudus on inimestekeskne

“ Teie aga olete „valitud sugu, kuninglik preesterkond, püha rahvas, omandarahvas, et te kuulutaksite tema kiidetavust”, kes teid on kutsunud pimedusest oma imelisse valgusse.” – 1Pt 2:9

- Kiriku tähendus ei seisne selle ehitises vaid inimestes, kes seal on.
- Tähtsad on inimesed mitte asjad
- Kõik baseerub suhetel
 - Jumalaga
 - Kristusega
 - Üksteisega

2. Inimesed on kiriku suurim varandus

- Inimesed on kiriku kõige külluslikum vara
- Inimesed on need, kes toovad kirikusse oma oskused ja annid

“ Aga igapähele antakse Vaimu avaldus ühiseks kasuks.” – 1Kr 12:7

 - Vaimulikud annid kirikutöö heaks
 - Teenimisoskused

- Inimestesse investeerimine toodab suurimat kasu.

3. Vaimulik tööd teevad inimesed

“ja väeavaldustes on erinevusi, aga Jumal on seesama, kes teeb kõike kõikides.” – 1Kr 12:6

- Vaimuliku tööd teevad inimesed inimestele
 - Muud vahendid (asjad) on inimestele vaid tööriistadeks
 - Jeesuse vaimulik töö toimis läbi inimeste südamete
4. Koguduse liikmed on vabatahtlikud, mitte palgalised töötajad
- Vabatahtlikel on tarvis inspiratsiooni
 - Nad peaks tundma Jumala juhtimist
 - Kui pole kirge, pole eesmärki, ning pole inimesi
 - Vabatahtlikud vajavad innustust
 - Nad vajavad kinnitust selles, mida nad teevad
 - Nad vajavad raskustest välja aitamist
 - Vabatahtlike tuleb motiveerida
 - Kui neile ei maksta palka, on neil tarvis midagi, mis aitab neil tegutseda
 - Nad vajavad innustust, mis tuleb evangeeliumist
5. Vältimaks konflikte
- Konfliktid tekivad ikka tavaliselt inimeste vahel
 - Seega on tähtis teada, kuidas konfliktisolevate inimestega toime tulla

II. Inimeste haldamise põhimõtted

1. Inimesed on ainulaadsed

“Sest sina valmistasid mu neerud ja kudusid mind mu ema ihus.”

– Ps 139:13

- Neil on ainulaadsed oskused
- Neil on ainulaadsed kogemused
- Neil on ainulaadsed ideed
- Neil on ainulaadne iseloom

2. Inimesed tahavad kuhugi kuuluda

- Neile meeldib olla milleski osaline
- Inimestele üldiselt ei meeldi olla ükski või end üksikuna tunda

“Ja Issand Jumal ütles: „Inimesel ei ole hea ükski olla; ma tahan teha temale abi, kes tema kohane on.” – 1Ms 2:18

- Jeesus sai aru, et inimene vajab osadust

3. Inimesed tahavad olla osalised
 - Inimesed pigem soovivad olla asjaosalised kui pealtvaatajad
 - Inimesed soovivad anda oma panuse
 - Inimesed soovivad kasutada oma andeid ja oskusi seal kuis neid vaja on P

4. Inimesed tahavad olla väärtustatud
 - Inimestel on vajadus kasulik olla
“palun sind oma lapse Oneesimose pärast, kelle ma sünnitasin vangipõlves, kellest polnud sulle varem kasu, aga kes nüüd on vägagi kasuks nii sulle kui ka mulle.” – Fm 1:10-11
 - Kui inimesi väärtustatakse on nad nõus olema vabatahtlikud töötajad

5. Inimesed tahavad austust
“Austage kõiki.” – 1Pt 2:17
 - Inimesed tahavad, et neid koheldaks väarikusega
 - Inimesed on Jumalale tähtsad ning nad peaks ka meile tähtsad olema

6. Inimesed tahavad tunnustust
“Ent ma rõõmustan Stefanase ja Fortunatuse ja Ahhaikose tulekust, sest nemad on täitnud teie aset, nad on ju andnud hingamist minu ja teie vaimule. Tunnustage siis niisuguseid!” – 1Kr 16:17-18
 - Inimesed vajavad, et neid hinnatakse
 - Tunnustamine tõstab enesekindlust

7. Inimesed tahavad suunamist
 - Jaga nendega oma visiooni
 - Juhina sa pead teisi inspireerima ja motiveerima
 - Hoia kõigi fookus üldistel eesmärkidel
“Kui nägemus puudub, muutub rahvas ohjeldamatuks.” – Õp 29:18
 - Koordineeri jõupingutusi
 - Taga olukord, kus kõik teeksid omavahel koostööd
 - Ära luba tegevusi, millest sa ei ole teadlik või mis ei ole koguduse visiooniga või eesmärkidega kooskõlas
 - Kasuta tõhusaimat juhtimise viisi
 - Rakenda erinevaid juhtimise viise vastavalt sellele, mida mingis olukorras tarvis on
 - Delegeeri vastutusalasid seal kus vaja

8. Inimesed tahavad info

- Anna edasi ülesanded ja ootused
 - Tee kindlaks, kas kõik teavad, mida nad peavad tegema
 - Ära eelda, et inimesed teavad asju ütlematagi
 - Jaga kogu asjakohast infot

III. Kuidas inimesi hallata

Samm #1: **Kaasa**

- Kutsu neid osalema
- Innusta neid oma vaimuande kasutama

Samm #2: **Austa**

- Hinda nende antud panust
- Küsi nende arvamust ja ideid

Samm #3: **Koolita**

- Aita arendada nende oskuseid ja võimeid
- Saada nad koolitusele või paku ise väljaõpet

Samm #4: **Tunnusta**

- Hinda nende panust
- Tunnustusa nende saavutusi

Samm #5: **Premeeri**

- Tee tänutäheks väike kingitus
- Vii lõunale või kohvikusse

IV. Erinevate kirikutöötajate haldamine

1. Palgaliste töötajate haldamine

- Nad on meeskonnas, nii et kohtle neid hästi ja toeta neid
- Sa peaksid andma neile vastutusala mitte tegevusala
- Meeskonnatöö on esmane, nii et teil tuleb kõigil omavahel koostööd
- Igaüks vajab selget vastutusala ja volitust

2. Juhtivatel kohtadel olevate töötajate haldamine

- Määra neile kindel teenimisala, millele keskenduda

- Säilita oma enda voli ja üldine järelvalve
 - Paku nõu ja juhatust
 - Paku pidevat enesetäiendamist
 - Ole teadlik inimestest, kes segavad teenimistööd
 - Inimesed kes tegutsevad omapäi
 - Inimesed kes ei allu sinu järelvalvele
3. Vabatahtlike haldamine
- Julgusta ja motiveeri
 - Sea neile kindlad ülesanded
 - Määra töö tähtjad ja kontrolli nendest kinnipidamist
 - Paku mentordamist arendamiseks uusi juhte
 - Julgusta leidlikust ja uusi ideid
 - Suuna neid teiste töötegijate otsesesse alluvusse

Inimeste haldamise harjutus

Juhised: igale vasakus tulbas olevale olukorrale tuleb leida sobiv inimeste haldamise põhimõte:

Olukord	Inimeste haldamise põhimõte
1. Koguduse liige tuleb sinu juurde ja avaldab soovi kaasa lüüa muusikatöös.	
2. Koguduses juhtival kohal töötav isik küsib koguduseliikmete nimekirja ja igapäevase vaimuande.	
3. Perekond lahkub kirikust tuues põhjuseks selle, et nad ei tundnud seal mitte kedagi.	
4. Kirikunõured on endast väljas sest nende soovi lisavahendite saamise osas ei võta keegi tõsiselt.	
5. Lastetöö koordinaator tuleb küsima kuidas pühapäevakoolitöö on kooskõlas koguduse üldiste eesmärkidega.	
6. Koguduse liikmete hulgas on tagasihoidlik kogus inimesi, kes on nõus mahukas ettevõtmises vabatahtlikuna kaasa aitama.	
7. Kahel vaimuliku töö juhil on eriarvamus sellest, kuidas peaks kogudus oma eesmärgi saavutama.	
8. Pikaajaline vabatahtlik pühapäevakooliõpetaja lahkub töölt.	

Konfliktiga toime tulemine

„Õndsad on rahutegijad, sest neid hüütakse Jumala lasteks.“ Mt 5:9

Iga koguduse või kiriku juht peab teadma, et kui tegeletakse inimestega, on konfliktid vältimatud. Nagu varem mainitud, tegeleb kirik inimestega ning põhineb suhtel. Konflikti Jumalaga nimetatakse patuks. Konflikt kaasinimestega võib viia patuni ning seega peaksime olema ettevaatlikud, et me ei teeks pattu, „mis hõlpsasti takerdab meid“ (Hb 12:1). Jeesus ütleb oma Mäejutluses, et „õndsad on rahutegijad, sest neid hüütakse Jumala lasteks“ (Mt 5:9). Jeesus kutsub meid olema need rahutegijad. Kuna konfliktid tekivad, peame nendeks valmis olema ning toetuma neid lahendades Piiblile. Käesolev peatükk vaatlebki konfliktide tekkimise algeid ja põhjuseid, nende lahendamise tähtsust, kuidas neid ära tunda ning Piibellikult lahendada.

I Miks on oluline õppida konflikte lahendama?

1. Kirikus esineb konflikte kogu aeg
 - Kui on tegu inimestega, tekivad tülid
 - On olemas absoluutne tõde, kuid suhteline mõistmine
2. Enamik probleeme kirikus on seotud konfliktidega
 - Need võivad kiriku endasse mässida ning pidurdada kasvu
 - Väikestest tülidest võivad kasvada suured konfliktid.
3. Konfliktid võivad kergesti kirikut lõhestada ning lahku ajada
 - „Ja kui pere on omavahelises riius lõhenenud, siis ei saa see pere püsida“ (Mk 3:25)
 - Tekitades vastandlikke gruppe ja arvamusi
 - Inimeste autoriteeti õõnestades
4. Konfliktidega efektiivselt toime tulemine aitab kirikul edasi liikuda
 - Eemaldades tõkked, mis takistavad kasvu

- Loob raamistiku üksteise mõistmiseks ning tulevaste konfliktide lahendamiseks

II Konfliktide allikad

1. Liikmete vahel

- Erinevate maailmavaadete tõttu
- Erinevate kogemuste tõttu
- Erinevate eesmärkide ja motivaatorite tõttu

2. Kirikuõpetaja ja liikmete vahel

- Erinevate eesmärkide tõttu
- Erinevate motivatsioonide tõttu
- Erinevate juhtimisstiilide tõttu

3. Traditsiooniliste ja kaasaegsete vaadete vahel

- Vormilisus vs vabadus
- Mugavus vs asjakohasus
- Järjepidevus vs paindlikkus

4. Põlvkondade vahel

- „Praegu“ ja „siis“ vastuseis
- Noor vs vana
- Range vs leebe

5. Vaimulike vahel

- Võitlus vahendite pärast
- Konkurents liikmete pärast
- Võitlus reklaami pärast

III Konfliktide põhjustajad

1. Kurat

- Ta on alati valvel, et meid patustama meelitada. „Olge kained, valvake! Teie süüdistaja, kurat, käib ringi nagu mõirgav lõvi, otsides, keda neelata.“ (1Pt 5:8)

2. Meie patune loomus

- Me sünnime patustena. See on meie loomuses. „Sest lihalik loomus himustab Vaimu vastu ja Vaim lihaliku vastu, need on teineteise vastased, nii et teie ei saa teha seda, mida tahaksite.“ (Gal 5:17)

3. Patune maailm

- Meie maailm on rikutud ning tahab ka meid rikkuda. „Sest kõik, mis on maailmas - lihahimu ja silmahimu ja elukõrkus -, ei ole Isast, vaid maailmast.“ (1Joh 2:16)

IV Konfliktide põhjused

1. Ebaselged visioonid ja eesmärgid, püstitatud pärast palvetamist, meditatsiooni ning arutelusid

- Inimestel või inimeste gruppidel on erinevad nägemused või eesmärgid, mis ei kattu teiste omadega
- Üldise keskse visiooni puudumine. „Kui nägemus puudub, muutub rahvas ohjeldamatuks.“ (Õp 29:18)

2. Strateegilise plaani puudumine

- Puudub plaan, mis jaotab ja prioritseerib varusid
- Inimesed võitlevad omakasupüüdlikult varude pärast, mitte kiriku huve silmas pidades
- Võideldakse varude pärast, silmas pidades aktuaalseid vajadusi, tulevikku mitte vaadates
- Kiriku varade kohta puudub organiseeritud ülevaade

3. Ebaadekvaatne jüngerlus

- Inimestele ei ole õpetatud kristlikke põhiväärtusi
- Kiriku juhtkond ei anna eeskuju kristlikke väärtuste järgimise osas
- Ei ole õpetatud piibellikult konflikte lahendama

4. Kehv suhtlus

- Inimestel ei ole aimu kõikidest kiriku vajadustest
- Inimesed ei suhtle omavahel regulaarselt
- Suhtlus põhineb probleemidele reageerimisel, mitte nende ennetamisel

5. Probleemidega mitte tegelemine

- Minevikus on probleeme, mida pole lahendatud
- Käesolevaid probleeme ignoreeritakse
- Potentsiaalseid probleeme ei suudeta ette näha

IV Konfliktide ära tundmine

1. Nähtavad märgid

- Tundepuhangud
- Kirjalikud kaebused
- Kuulujutud ja inimestest selja taga rääkimine

2. Vähem nähtavad ohumärgid

- Koguduse tegevustest eemale hoidmine
- Ülesannetega viivitamine või stagnatsioon
- Suhtluse katkestamine

V Konfliktide lahendamine

„Aga kui su vend peaks patustama, siis mine, noomi teda nelja silma all! Kui ta sind kuulab, siis oled sa oma venna tagasi võitnud. Kui ta sind aga ei kuula, siis võta enesega veel üks või kaks, sest kahe või kolme tunnistaja suu läbi on kindel iga asi. Aga kui ta on neile sõnakuulmatu, siis ütle kogudusele! Aga kui ta isegi koguduse sõna ei kuula, siis olgu ta sulle nagu pagan ja tõlner!“ (Mt 18:15-17)

1. Kui sul on tüli teise inimesega

„Kuidas sa võid oma vennale öelda: Vend, lase ma tõmban välja pinnu, mis on su silmas! ja ise ei näe palki oma silmas? Sa silmakirjatseja, tõmba esmalt palk oma silmast, siis sa näed tõmmata välja pindu, mis on su venna silmas!“ (Lk 6:42)

1) Tunne ära, kui suur on sinu süü.

- Ole iseenda suhtes aus ja tunnista, kui palju tülist on sinu põhjustatud (nt karmid sõnad, halb sõnavara, kannatamatus vms).

2) Tunnista oma väärad teod üles

- Kui lähened teisele tüli osapoolele, mine just selliste kavatsustega.

3) Otsi andestust

- Kui oled enda valesti tehtud teod üles tunnistanud ja vabandust palunud, ning andeks saanud, alles siis saad rääkida sellest, mida teine osapool tegi.
- 4) Kui oled ise samuti andeks andnud, siis on konflikt lahendatud.
 - 5) Kui teine inimene ei andesta sulle, siis kaasa lahendamisse teisi inimesi, nagu soovitatakse ülal Matteuse evangeeliumis.
2. Sind kutsutakse appi tüli lahendamaks
- 1) Tuvasta probleem
 - Tegele probleemi, mitte sümptomitega.
 - Jälgi, et kõik osapooled nõustuvad sellega, milles probleem seisneb ja kes mille eest vastutav on. Kui vaja, kirjuta üles patud, mis on tehtud, nii et need saaksid ükshaaval andestatud.
 - 2) Tuvasta konflikti osapooled
 - Tuvasta, kes on tegelikult asjaga seotud
 - Tuvasta see, kuidas nad on asjaga seotud (millised on nende patud?)
 - Selgita välja, miks nad on asjaga seotud
 - 3) Lahenda probleem, toetudes Piiblile
 - Kõiges, mida teed, anna au Kõigevägevemale Jumalale!
 - Las iga osapool tunnista üles oma patud ja valed teod (Lk 6:42)
 - Las iga osapool palub andestust
 - Kui kõik osapooled on andestanud, on probleem lahendatud.
 - Kui andestuseni ei jõuta, otsi veel tunnistajaid (Mt 18:15-17)
 - 4) Lahenda konflikt rahumeelselt
 - Konfliktid pakuvad võimalusi
 - Konflikti lahendamise käigus ära ise patusta
 - Kogu fakte. Eeldamise või arvamisega võid asjad hullemaks teha
 - Pea meeles suurimaid käske:
 - Armasta Jumalat. “Jeesus vastas talle: „Armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma mõistusega!“ (Mt 22:37)

- Armasta oma ligimest. „Teine on selle sarnane: Armasta oma ligimest nagu iseennast!“ (Mt 22:39)

V Konfliktist edasi minemine

1. Me oleme vastutavas ainult iseenda tegude eest
 - Ela targalt. „Vaadake siis hoolega, kuidas te elate: mitte nagu arutud, vaid nagu targad,“ (Ef 5:15)
 - Ainult Jumal saab südameid muuta. „Siis tuleb Issanda Vaim võimsasti su peale, sa hakkad koos nendega prohvetlikult rääkima ja muutud ise teiseks meheks.“ (1Sm 10:6)
2. Andestamises peitub vägi
 - Jäta lahenduse leidnud konfliktid maha
 - Jeesuse sõnu kasutades, „Aga Jeesus ütles: „Ega minagi mõista sind surma. Mine, ja nüüdsest peale ära enam tee pattu!”“ (Jh 8:11)
3. Ole rahutegija
 - „Õndsad on rahutegijad, sest neid hüütakse Jumala lasteks!“ (Mt 5:9)

VII Konfliktid ei ole alati negatiivsed

1. Konflikt võib tekkida ka ilma patuta (nt kaks erinevat viisi, kuidas sama probleemi lahendada, kuna mõlemad osapooled töötavad sama eesmärgi nimel üldiseks hüvanguks).
2. Konflikt võib päevavalgele tuua teemasid, millega on vaja tegeleda (nt mingid protsessid, protseduurid mida on vaja viimistleda või paremini mõtestada).

Konflikti lahendamise harjutus

Näiteid konfliktidest kirikus	Võimalikud lahendused
-------------------------------	-----------------------

<p>1. Noortejuht ei ole rahul vahendite ja ruumidega mis neile antud on ja ta ütleb, et need pole piisavad.</p>	
<p>2. Koguduse nõukogul on kirikuõpetajaga eriarvamus uue suuna osas, mida kirik on võtmas.</p>	
<p>3. Eakamad koguduse liikmed kaebavad uute kirikulaulude osas ja soovivad, et lauldaks rohkem „vanu“ laule.</p>	
<p>4. Kaks pere võitlevad sinu koguduses kohtu kaudu maatüki üle ja näib, et koguduseliikmed hakkavad pooli valima.</p>	
<p>5. Levivad kuulujutud, et muusikatöö juhil on ebamoraalne seksuaalsuhe.</p>	

8. peatükk

Jüంగriteks tegemine

“Minge siis, tehke jüంగriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse .”
Mt 28:19

Kogudused loodi maa pleale selleks, et inimesi kutsuda osadusse Jumalaga Jeesus Kristuse isiku kaudu. *“Jumal ei ole ju läkitanud oma Poega maailma, et ta kohut mõistaks maailma üle, vaid et maailm tema läbi päästetaks.”* (Jh 3:17) Kiriku juhtidena ei ole meie peamine eesmärk kogudust hallata vaid hoopis inimesi Kristuse juurde *juhatada*. Seda nimetatakse jüంగriteks tegemist. Ükskõik kas me jutlustame, õpetame, evangeliseerime või ülistame, siis meie põhiline eesmärk on näha „kuidas Kristus võtab teistes endale kuju“ (viide Gl 4:19). Selles peatükis arutame jüంగriks saamine üle; mis on jüంగriteks tegemise eesmärk, põhimõtted ja protsess ning selle pideva kvaliteedi hindamise tähtsus.

Mis vahe on õpetamisel ja jüంగriks saamine vahel?

- Õpetamine on teadmiste või info edasi andmine. See sõltub *teadmisest*.
- Jüంగriks saamine on teadmiste rakendamine. See sõltub *tegudest*.

I. Jüంగrite tegemise eesmärk

1. Näha Kristust teistes kuju võtmas
“Mu lapsed, kelle pärast ma olen jälle lapsevaevas, kuni Kristus teie sees saab kuju.” – Gl 4:19
 - See on kiriku **PÕHI** eesmärk
 - Kogu taevas hõiskab kui üks eksinud lapsuke üles leitakse!
“Nõnda, ma ütlen teile, tõuseb rõõm Jumala inglite ees ühe patuse pärast, kes meelt parandab.” - Lk 15:10
2. Arendada teisteski nende vaimuande
“Aga igaihele antakse Vaimu avaldus ühiseks kasuks.” – 1Kr 12:7
 - To bring out the gifts already within your membership
 - To utilize the gifts your members already possess
3. Koolitada ja varustada teenimistöo tarvis

“Kogu Pühakiri on Jumala sisendatud ja kasulik õpetamiseks, noomimiseks, parandamiseks, kasvatamiseks õiguses, et Jumala inimene oleks täiesti varustatud ja valmis igale heale teole.” - 2 Tm 3:16-17

- Koguduse liikmete teenimine
 - Inimeste teenimine väljaspool kogudust
4. Koguduse kasv
- Jüngrid teevad teisi jüngriteks
“Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad ...”- Mt 28:19
 - Laiendada teenimistööd rohkemate inimesteni
5. See on eeltingimuseks uute juhtide arendamisel
- Võimalik uus juht peab olema esiteks jünger
 - Kindel usk on juhile väga tõsiseks eelduseks

III. Jüngriks saamise põhimõtted

1. Jüngriks olemine ei lõpe mingil hetkel ära
“Seepärast, jättes kõrvale õpetuse Kristuse alguse kohta, suundugem täiuslikkusele.” – Hb 6:1
- Keegi ei lõpeta seda nagu kooli lõpetatakse
 - Teekond on sama tähtis kui sihtpunkt
2. See on kiriku tähtsaim prioriteet
“Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad.” – Mt 28:19
- Kogudused loodigi selle eesmärgiga
 - Sellest saab kasu kogu kogudus
 - Jüngriks saades inimesed teenivad rohkem kaasa
 - Jüngriks saades inimesed võtavad kirikutööst rohkem osa
 - Jüngriks saades inimesed annetavad kirikule rohkem
3. Jüngriks saamine võtab aega
- See ei juhtu üleöö või kiirelt
 - Kuidas vallutada mäetippu? – Üks samm korraga
4. Jüngriks saamine nõuab pingutust
- Inimesed vajavad juhatust
 - Inimesed vajavad julgustust
 - Inimesed vajavad vastutavust

5. Jüngriks saab teise inimeste toel
 - Värba inimesi, kes aitaks koguduse liikmeid jüngriteks teha
 - Oma kogemustest tunnistamine on töötab tõhusalt
 - Iga kristlane vajab usuõde või usuvenda, kes nendega räägiks
“kui nad langevad, siis tõstab teine oma kaaslase üles. Aga häda sellele, kes üksik on, kui ta langeb, ega ole teist, kes ta üles tõstaks!” – Kg 4:10

6. Soov teisi jüngriteks teha
 - Sa pead tahtma *“näha Kristust teiste sees kuju saamas” - Gl 4:19*
 - Meil kõigil peaks olema tahe usus kasvada
“Tulge Jumala ligi, siis tuleb tema teie ligi!” – Jk 4:8

IV. Jüngriks saamise teekond

A. Mis on jüngri tundemärgid?

1. Usk

“ sest me käime usus, mitte nägemises.” – 2 Kr 5:7

- Jünger kõnnib usus
- Jünger usaldab Jumalat
- Jünger ei loobu usust raskuste ajal

2. Austus

“Jeesus vastas talle: „Armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma mõistusega!” - Mt 22:37

- Jünger tunnistab Jumala kõrgeimaks
- Jünger annab alati kogu au Jumalale!
- Jünger käib regulaarselt jumalateenistustel

3. Piibli õpe

“Kogu Pühakiri on Jumala sisendatud ja kasulik õpetamiseks, noomimiseks, parandamiseks, kasvatamiseks õiguses, et Jumala inimene oleks täiesti varustatud ja valmis igale heale teole.”

- 2 Tm 3:16-17

- Jünger õpib pidevalt tundma Jumala teid
- Jünger soovib osa sada Jumala tarkusest

- Jünger otsib vastuseid Jumala Sõnast

4. Palve

“Palvetage lakkamatult.” - 1 Ts 5:17

- Jünger kõneleb Jumalaga igapäevaselt
- Jünger elab Vaimus
- Jünger teab, mis on Jumala tahe tema elus

5. Teenimine

“Niisiis, mu armsad vennad, olge kindlad, kõigutamatud ning ikka innukad Issanda töös, teades, et teie vaevanägemine Issandas ei ole tühine.” - 1 Kr 15:58

- Jünger teenib Kristuse ihu
- Jünger teenib esmalt teisi inimesi
- Jünger järgib Jeesuse eeskujuga

6. Misjon ja tunnistuse andmine

“vaid te saate väe Pühalt Vaimult, kes tuleb teie üle, ja te peate olema minu tunnistajad Jeruusalemmas ja kogu Juuda- ja Samaariamaal ning ilmamaa äärteni.” - Ap 1:8

- Jünger annab tunnistab Jumala tegudest
- Jünger läheb sinna kuhu Jumal teda juhib
- Jünger teeb teisi jüngriteks

B. Sõnasta jüngrite tegemise kava

1. Sea eesmärgid
2. Mõtle, kes võiks olla juht ja õpetaja
3. Ole ettekavatsev ja ennetav
4. Tee strateegiline plaan, näiteks nagu allolev:

1. samm: kutsu jumalateenistusele

- Kõik algab sellest kutsesest
- Lase neil kogeda Püha Vaimu kohalolu
- Palveta, et Püha Vaim neid puudutaks
- Kui nad saavad puudutatud, julgusta neid Kristust vastu võtma

- Julgusta neid avalikult oma usku tunnistama
2. samm: Pane neid kirja **piiblitundi**
- Las nad alustavad selgesõnalise piibliõppega, mis:
 - Õpetab kristluse aluseid
 - Õpetab usus elama
 - Õpetab pibelliku maailmavaadet
 - Julgusta neid igapäevaselt Piiblit lugema
3. samm: julgusta **palvetama**
- Õpeta palvetama
 - Kaasa palveteenistusse
4. samm: Kaasa **teenimisse**
- Neil on vaja kogudust teenida
 - Koguduse liikmena nad tahavad kogudust toetada
 - Kristuse ihu liikmena on see voli neil olemas
 - Lase neil teenida vastavalt nende võimetele
 - Võttes aluseks need vaimuanded mis neil on
 - Muude oskuste ja annetega, mis neil on
5. samm: koguduse liikmest **teenimistöole**
- Paku välja misjonitöö võimalus
 - Kohalikul tasandil
 - Rahvuslikul tasandil
 - Rahvusvahelisel tasandil
 - Paku evangelismi koolitust
 - Et olla valmis tunnistust jagama
 - Tee nimekiri inimestest, kellele nad võiksid tunnistust jagada
 - Koolita neid koguduses midagi juhtima
6. samm: Selliseks jüngriks saamine, kes **teeb teisi jüngriteks**
- Julgusta neid teiste kasvule kaasa aitama
 - Koolita neid teisi välja koolitama

C. Pidev protsessi hindamine

- Hinda arengut iga-aastaselt ning vasta nendele küsimustele:
 1. Kui palju koguduse liikmeid jüngrite tegemise projektis laasa lööb?
 2. Mis kohtades on edusamme märgata?
 3. Kas koguduse liikmed kasvavad ka ise usus?
 4. Kas töö kannab kirikus vilja? Kas inimesed kannavad vilja?
 5. Mis mõju on kirikule? Kogukonnale?

- Tee vajadusel muudatusi
 - Julgusta inimesi liituma tegevustesse, kus on edu märgata
 - Kasuta inimeste isiklike kogemuste jagamist, et teisi kaasata

Jüngriteks tegemise harjutus

Juhised: täienda allolevaid tabelleid oma mõtete ja soovitustega, et mis teemadega tegeleda ning õpetada eri tasemel olevatele koguduse liikmetele

- **Uus usklik:** Tase1 (*Usu põhimõtted*)

1. Kes on Jumal?	5.	9.
2. Ristimine	6.	10.
3. Osadus	7.	11.
4. Ülevaade Piiblist (VT & UT)	8.	12.

- **Tava usklik:** Tase2 (*Usu alused*)

1. Loomine – 1. Moosese raamat	5.	9.
2. Vaimulikud anded	6.	10.
3. Kristlik elu - UT	7.	11.
4. Kolmainsus	8.	12.

- **Püsiv usklik:** Tase 3 (*Usus kasvamine*)

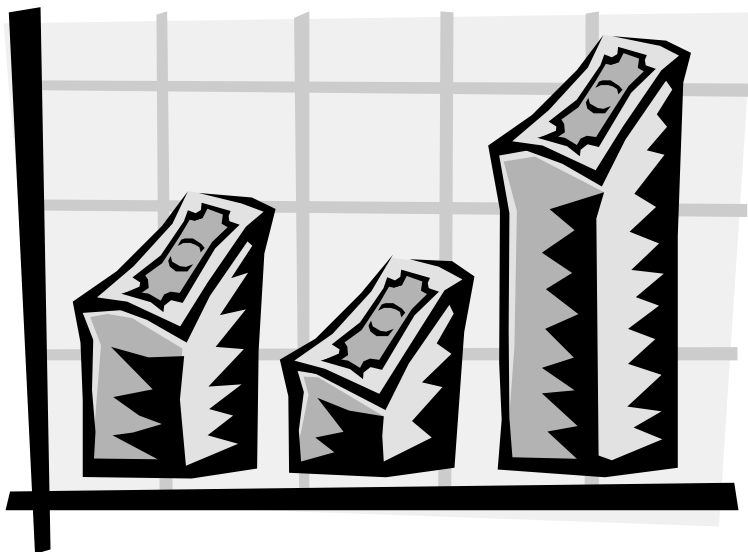
1. VT ajalugu	5.	9.
2. Saatan & kurjus	6.	10.
3. Usk – Heebrea kiri	7.	11.
4. Vaimulik kasv	8.	12.

- **Kindel usklik:** Tase 4 (*Usk tegudes*)

1. Sõna õpetamine	5.	9.
2. Juhtimine vaimulikus töös	6.	10.
3. Kutsumus	7.	11.
4. Lõpuajad – Ilmustusraamat	8.	12.

3. osa

Vahendite haldamine

9. peatükk

Tegevuse kavandamine

“ Sest kes teie seast, tahtes ehitada torni, ei istuks enne maha ega arvutaks kulusid, kas tal on kõik vajalik selle lõpetamiseks? Muidu juhtub, et kui ta aluse on rajanud ja ei suuda lõpetada, hakkavad kõik pealtnägijad teda pilkama ”

Lk 14:28-29

Kavandamine on koguduse juhtimises oluline element. Robert Schuller, kirjanik ja California Crystal Cathedral'i pastor, on öelnud: *“need, kes ei kavanda, kavatsevad läbi kukkuda”* (originaalis sõnamäng: *„those who fail to plan, plan to fail.”*). Selgelt sõnastatud tegevuskava aitab hallata vahendeid ning neid kasutada seal, kus need eesmärki täidavad. Ilma kavata raiskab kogudus väärtuslike vahendeid, kallist aega ning ei saavuta seda Jumal seatud plaani. Tegevuskava ei ole ahistava iseloomuga vaid annab hea aluse, millele kogudus oma tegevust kõige tulusamalt rajada saab. Käesolevas peatükis vaatame mis tegevuskava on ja kuidas seda koostada

I. Mida tegevuse kavandamine tähendab?

- See on tegevuste korraldamine nii, et need teeniks ja aitaks saavutada eesmärke ja visiooni
- Tegevuskavas on kirjas, mis vahendeid kasutada, kuidas neid kasutada ja kuhu neid suunata

II. Miks vajab kogudus tegevuskava?

- Kaardistada seda, mis suunas liigutakse
 - Rajada alus kasvule ja arengule

“ Aga miks te mind hüüate: „Issand, Issand!” ega tee, mida ma ütlen? Igaüks, kes tuleb minu juurde ja kuuleb mu sõnu ning teeb nende järgi - ma näitan teile, kelle sarnane ta on. Ta on inimese sarnane, kes maja ehitades kaevab ja süvendab ja rajab selle aluse kaljule. Kui siis tuli suurvesi, paiskus vool vastu seda maja, aga ei suutnud seda kõigutada, sest see oli ehitatud hästi. Aga kes kuuleb ega tee, see on inimese sarnane, kes ehitab maja maa peale ilma aluseta; tulvaveed paikusid selle vastu ja see varises kohe kokku, ja selle maja varisemine oli ränk.”

– Lk 6:46-49
 - Anda suund erinevatele tegevustele koguduses
- Vältimaks tähelepanu hajumist

- Aitab keskenduda eesmärkidele ja visioonile

“ Seepärast ka meie, kelle ümber on nii suur pilv tunnistajaid, pangem maha kõik koormav ja patt, mis hõlpsasti takerdab meid, ja jookskem püsivusega meile määratud võidujooksu!”
– Hb 12:1

- Väldib rajalt eksimist
- Vahendite efektiivne ja tõhus kasutamine
 - võimaldab vahendite tõhusat tarvitamist
 - Maksimaalse tulemuse saavutamine saadavalolevate vahenditega
- Aitab vältida hilisemaid probleeme
 - Väldib probleeme saadavalolevate vahendite osas
 - Väldib vastuolus olevaid eesmärke

III. Mida tegevuskava endas hõlmab?

7 elementi, milleks on:

1. Visiooni sõnastamine

- Kirjelda, mida soovid saavutada
- Mis on ülim eesmärk?

2. Sõnasta vajadused

- Pane kirja, mida on vaja, et visioon täide viia
- Keskendu sellele, mida vajad, mitte kuidas seda saada

3. Tegevused

- Kirjuta üles, mis tegevus, mis vajadusele vastab
 - Märki üles, kuidas seda saavutada
 - Mida tuleb ekstra selleks teha
- Määra kindlaks, mis tegevused tulevad enne teisi
- Pane paika tegevuste järjekord
 - Mõned tegevused vajavad sellele eelnevat tegevust (sissejuhatust)
 - Mõned tegevused on teistest olulisemad

4. Ajastus

- Täpsusta, millal midagi toimub
- Täpsusta, kui kaua midagi kestab
- Täpsusta, millal tegevus ära lõpetada

5. Vahendid

- Mis olemasolevaid vahendeid vajad?

- Milliseid töötajaid kaasad
- Mis varustust/tehnikat/töövahendeid kavatsed kasutada
- Kui suur on eelarve
- Kas vajad ka mitteolemasolevaid vahendeid?
 - Ruume
 - Varustust
 - Inimesi
- Mis väljaõpet on tarvis?
 - inimestele, kes kaasa teenivad
 - inimestele, kes teenivad (vaimuliku tööga)

6. Taktika

- Mis võimalused on
- Kuidas meeskonnaliikmete andeid kasutada
- Kuidas kasutada olemasolevaid vahendeid

7. Korraldamine

- Kes on peakorraldaja
 - Kes jagab ülesanded
 - Kes majandab raha asju
- Kes vastutab,
 - et eesmärgid saavad täidetud
 - et tegevused saaks korraldatu
- Määra kindlaks, mis kirikutöö valdkondi on tarvis kaasata ja kes nendega räägib

IV. Kuidas välja töötada arengukava?

Siin on arengukava koostamise põhisammud:

1. Loo töögrupp

- Vali õiged inimesed
- Vali inimesed, kel on vajalikud oskused ja taust
- Lisa töögruppi inimesi, kes tunnevad tegevuskava koostamise vastu suurt huvi

2. Kava visandamine

- Alustuseks lo lihtne visand
- Kirjuta üles visioon ja põhivajadused

3. Hakka kavva lisama üksikasju

- Määra tegevused, mis vastavad iga põhivajaduse täitmisele
- Aruta tegevused detailideni läbi
 - aeg

- vahendid
- taktika
- korraldus
- Arvesta töögrupis esile kerkinud ideede ja ettepanekutega
- Luba kavva muudatusi lisada

4. Küsi kogusest ka teiste osalust kava täiendamisel

- Et sisse tuua uusi mõtteid
- Et näha asju teise pilguga
- Et mitte hätta jääda või omadega ummikusse joosta

5. Tee kirjalik tegevuskava

- See lisab selgust
- Seda saab laiali jagada ning inimesed saavad seda nii täiendada
- Sellele saab vajadusel viidata
- See on käegakatsutav tulemus kogu tegevuste kavandamise protsessist

6. Vormista tegevuskava

- Valmista viimistletud versioon tegevuskavast
- Lase töögrupil see üle vaadata
- Lase töögrupi liikmetel sellele alla kirjutada
 - Kinnitamaks seda, milles on kokkulepe saavutatud
 - Vältimaks hilisemaid vaidluseid

7. Jaga tegevuskava laialdasemalt

- Saada see tähtsamatele koguduse töötajatele
- Esitle seda ka kogudusele

Strateegilise planeerimise harjutus

Visioon _____

Eesmärk #1: _____

Tegevused:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Eesmärk #2: _____

Tegevused:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Eesmärk #3: _____

Tegevused:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Eesmärk #4: _____

Tegevused:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Rahaga kasutamine

„Teie ei saa teenida nii Jumalat kui mammonat.“ (Mt 6:24)

Sisuliselt kõigis Jumala teenimise valdkondades on tegutsemiseks vaja raha. Tavaliselt saadakse sissetulekut liikmete annetustest või kingitustest. Kiriku juhina on sinu vastutus, et kõik sissetulekud on ametlikult registreeritud ning kõik väljaminekud legaalsed ja korrektselt kirja pandud. See on tavaliselt juba ka seadustega reguleeritud, kuid mis veel tähtsam, see on Piibellik käsk! Rahaasjadega hästi toimetamine näitab nii Jumalale kui koguduseliikmetele, et oled usaldusväärne. Piibel hoiatab, et kui ei suudeta rahadega toimetamisel olla aus, võib see kaasa tuua hävingu ja kannatused. Käesolevas peatükis vaatleme, miks on oluline rahaasjadega hästi majandada, mis on selle põhimõtted, kuidas praktiseerida ausust rahaasjades ning mis on selle positiivsed tagajärjed.

I Miks on oluline rahaga hästi toimetada?

1. Piibel ütleb, et raha võib tekitada mitmeid probleeme. „Jah, kõige kurja juur on rahaarmastus,“ (1Tm 6:10)

- Rahadega kehvalt majandamine võib viia stressi ja muude probleemideni
 - Muud patud – valetamine, varastamine, himustamine, hasartmängud jne. „Õigus kaitseb seda, kelle tee on laitmatu, aga õelus kukutab patuse.“ (Õp 13:6)
 - See hävitab suhted. „Kes elab laitmatult, elab julgesti, aga kelle teed on kõverad, selle käsi käib halvasti.“ (Õp 10:9)
- Raha ei ole eesmärk, see aitab vaid eesmärke saavutada
 - Raha on vahend, mida saab kasutada eesmärkide saavutamiseks
 - Jumal annab need vahendid, mida sul on vaja Tema eesmärkideni jõudmiseks
- Raha võim inimeste üle on hästi jälgitav
 - Tihti tehakse selle tõttu kehvaid otsuseid

- See võib lõppeda vangi sattumisega
 - Rahast võib saada ebajumal või ihalusobjekt. „Teie ei saa teenida nii Jumalat kui mammonat.“ (Mt 6:24)
 - Ihaleda raha järgi tähendab ebajumala järgimist.
 - Kui sinust saab raha ori, kaotad vabaduse, mis on Jeesuses Kristuses
2. Raha ebaõige kasutamine on Jumala petmine
- Aarded, mis on kirikule antud, antakse Jumalale
 - Kõik, mis meil on, on Tema oma. Meie oleme vaid aednikud.
 - Jumalal on plaan, kuidas kasutada kõike seda, mis aarded meie käsutusse on antud.
 - Raha valesti kasutamine on sama, mis selle varastamine
 - Kirikult varastamine
 - Jumalalt varastamine (Malaki 3:8)
 - Varastamine ei näita armastust. „Armastus ei tee ligimesele kurja.“ (Rm 13:10)
3. Kehv rahadega ümber käimine näitab seda, et ollakse halb aednik
- Halva aedniku teeb meist see, kui me ei kasuta raha (=Jumala and) targasti
 - Jumala antud andide õige kasutamine kannab head vilja Tema riigile
 - Jumala aarete tark majandamine annab Talle au
4. Rahaasjade tark majandamine näitab usaldusväärsust
- Kui sa ei saa hakkama rahaasjadega, ei saa sa hakkama ka vaimulike asjadega. „Kui te nüüd ülekohtuses mammonas ei ole olnud ustavad, kes võib teie kätte usaldada tõelist?“ (Lk 16:11)
 - Inimesed usaldavad sind, kui sina usaldad Jumalat. „Kes on ustav pisimas, see on ustav ka paljus, ja kes on ülekohtune pisimas, see on ülekohtune ka paljus.“ (Lk 16:10)

II Millised on targa rahaasjade majandamise põhimõtted?

„Tema ütles neile: „Ärge nõudke rohkem, kui teie jaoks on seatud! Ärge tehke kellelegi liiga, ärge olge väljapressijad, leppige oma palgaga!” (Lk 3:13-14)

1. Ole rahul sellega, mis Jumal on sulle andnud
 - Küsi talt ainult seda, mida sul on vaja
 - Usalda Jumalat, et tema hoolitseb sinu vajaduste eest
2. Ära kasuta raha selleks, milleks see pole ette nähtud
 - Ära küsi raha ühe asja jaoks ning kuluta seda hoopis millekski muuks
 - Suhtu austusega sellesse, mis teised inimesed annavad
3. Ära kasuta isiklikuks hüvanguks kiriku raha
 - Mitte kunagi ära võta kirikust raha, et rahuldada oma enda soove ja tahtmisi
 - Ära anna kiriku raha inimestele, et nad saaksid rahuldada oma soove ja ihasid
4. Pea arveldust kõikide sissetulekute kohta
 - Pane kirja kõik annetused ja kingitused
 - Salvesta kõik sihipärased annetused ja austa neid
 - Pea täpset ja ajakohast arvestust
5. Hoida arvestust kõikide kultuste kohta
 - Pane kirja kõik kulutused
 - Hoida alles kõikide ostude ja maksete tšekid
6. Loo eeskirjad suurte ostude jaoks
 - Ära anna ainult ühele inimesele volitusi suurte kulutuste tegemiseks
 - Kehtesta suurte kulutuste osas võimude lahususe põhimõtet
 - Nõua kirjalikku luba või muud dokumenti raha jagamise kohta
7. Avalda regulaarselt aruandeid finantsolukorra kohta
 - Sissetulekute summa
 - Väljaminekute summa
 - Hetkeolukord
8. Kasuta sõltumatute inimeste abi kiriku rahaasjade ülevaatamisel ja analüüsimisel
 - Kutsu keegi väljaspool kirikut üle vaatama oma raamatupidamist

- Avalda iga-aastane audit

III Kuidas praktiseerida tarka rahadega ümberkäimist?

1. Õpeta kümnnise käsku Piiblist. „Sa pead igal aastal andma kümnnist kõigest oma külvi saagist, mis su põllul kasvab.“ (5Ms 14:22)
 - Näita eeskju, maksa kümnnist.
 - Julgusta esimese saagi (uudsevilja) andmist (Õp 3:9)
2. Näita eeskju aususes rahaasjades
 - Pea arvet kõikide tulude ja kulude osas
 - Kõigepealt maksa võlad
 - Kehtesta auditi ja rahaasjade ülevaatamise eeskirjad
3. Usalda Jumalat, et Tema täidab su vajadused
 - Tema annab sulle, mis vaja
 - Jumal hoolitseb oma rahva eest. „Neid, kes on nüüdsel ajal rikkad, käsi, et nad ei oleks ülbed ega loodaks ebakindlale rikkusele, vaid Jumalale, kes valmistab meile kõike rikkalikult maitsmiseks.“ (1Tm 6:17)
4. Võimalda koguduse liikmetele juurdepääs rahaasjade aruandlusele
 - Ära varja finantsolukorda koguduse liikmete eest
 - Ole aus ja avameelne kõikide kulutuste osas

IV Mis kasu on rahaasjade targast majandamisest?

1. Sul on usalduslik suhe oma koguduse liikmetega
 - Kui sinu kätte võib usaldada raha, võivad nad sind usaldada muudes asjades
 - Sinu usaldusväärsus liikmete hulgas tõuseb ning nad järgivad sind
 - Koguduseliikmed näevad, et sinu kätte saab usaldada ka keerulisemaid rahaasju
2. Sa väldid tõsiste probleemide tekkimist
 - Kurat ei saa sind tulla ahvatlustele kiusama
 - Ahnus ei saa sinu üle võimu
 - Sa jääd puhtaks ja õigeks ning oled oma kogudusele heaks eeskjukuks

3. Sa õpid kogema, kui suur vägi ja võim on Jumalal
- Sa koged isiklikult, kuidas Jumal iga su vajaduse eest hoolitseb
 - Sul tekib usaldus Tema töotustesse
 - Sa õpid otsima Teda esimesena kõiges. „Aga otsige esmalt Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõike antakse teile pealegi!“ (Mt 6:33)

Rahaga haldamise harjutus

Tee nimekiri tegevustest mida saaksid kohe rakendada, et raha haldamisega paremini toime tulla:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

11. peatükk

Aja juhtimine

**“... ning targa süda teab aega ja kohut. Sest igal asjal on aeg ja kohus...”
Kg 8:5-6**

Ükskõik, mis tööülesannet meist keegi täidab, peame toime tulema meile selleks määratud aja ja vahenditega. Ning kui muid vahendeid saab osta või hankida siis aega ei saa osta ega juurde muretseda. Kui aeg saab otsa, on see päriselt ka otsas. Aega ei saa ei tagasi ega taaskasutada. Seega peame olema väga hoolikad, kuidas ja millele aega kulutame. Pole täpselt teada, kui palju aega meile on antud sest keegi meist ei tea, millal Jumal meid koju on kutsumas ning seda aega, mis meil on, tuleks targalt kasutada. Aja juhtimisest on kirjutatud palju raamatuid ning kavatseme siingi välja tuua põhimõtteid ja näpunäiteid, mis aitaksid teil aega paremini kasutada.

I. Aja juhtimise tähtsus

1. Aitab saavutada soovitud tulemusi teenimistöös
 - aitab soovitud saavutada
 - aitab keskenduda sellele, mis parasjagu tähtis on
 - saad aega paremini kasutada ning seega saavutad ka paremaid tulemusi
2. Sa väldid aja raiskamist

“Vaadake siis hoolega, kuidas te elate: mitte nagu arutud, vaid nagu targad, kasutades aega õigesti, sest päevad on kurjad.” – Ef 5:15-16

 - Sa ei raiska aega vähemtähtsate tegevuse peale
 - Saad teadlikuks ajast, mida lihtsalt raiskad
 - Ei pea kulutama aega sellele, et mõtiskleda, mida järgmisena teha
3. Aitab tähtaegadest kinni pidada
 - oled tähtaegadest teadlik ja ei unusta neid ära
 - on kergem eesmärgi nimel töötada
 - oled organiseeritum ja teed tähtsamad asjad enne teisi
4. Vähendab tööga kaasaskäivat stressi ja pinget
 - muretsed vähem, et võisid midagi olulist unustada
 - haldad tegevusi ja töögraafikut palju paremini
 - paneb paika, millal töö ja millal lõbu
 - lase end vabaks ning luba Jumalal tegutseda! (Let go and let God!)
“Ole vait Issanda ees ja oota teda.” – Ps 37:7

“ Jätke järele ja teadke, et mina olen Jumal” – Ps 46:11

5. Jäta vaba aega selleks kui sind ootamatult kuskil vajatakse
 - Võimaldab tegeleda kiirelt väikeste probleemidega
 - Tähtsamate asjadega õigeaegselt tegelemine

II. Aja juhtimise alused

“ Nende asjade peale mõtle, ela selles, et su edenemine oleks avalik kõigile!.”
1 Tm 4:15

1. Tegevuste panemine tähtsuse järjekorda
 - Mis on tähtsam
 - Millal on tähtaeg
 - Mis on sinu vastutusallas
2. Sea eesmärgid
 - Mis ajaks midagi tehtud peaks saama
 - Kui palju selleks aega kulub
 - Kes töö või tegevuse eest vastutab
3. Pane sarnased ülesanded samale ajale
 - Grupeeri tegevused, et tööd tõhusamalt teha
 - Kõned ja kirjad
 - Nõustamised
 - Jutluse ja piiblitunni ettevalmistus
 - Koosolekud ja kohtumised inimestega
 - Ära hüppa üheste tegevusest teise
 - Kaotad keskendumisvõime
 - Unustad selle, mida varem tegemas olid
 - Raiskad vähem aega üleminekutele
 - Ühelt tegevuselt teisele minemine kulutab aega
 - Kui juba millegagi alustad, on sealt hea ja sujuv edasi minna teistele sarnastele tööülesannetele
4. Koosta igapäevaselt tehtavad otsused
 - **Viivita** otsustega, mida võib hiljem teha
 - **Delegeeri** otsused, mida võivad teised sinust paremini teha
 - **Lahenda** küsimused, mis vajavad koheseid vastuseid

5. Ole päevakavas paindlik
 - Jäta vaba aega
 - Arvesta, et alati võib asju vahele tulla
 - Tee pause ja söö vahepeal midagi
 - Lase Jumalal muuta päevakava selle järgi, mis Talle võib tähtsam olla
 - võimaliku uue vaimuliku teenimise kaudu
 - uue vaatenurga kaudu
6. Tegele tööseisakutega
 - Ära lase millelgi, mis töö katkestab, segada kui sellega saab hiljem tegeleda
 - Mõttele, kas tekkinud probleemiga saab hiljem tegeleda, selle delegeerida või on tarvis kohe tegeleda
 - Saad teha kiire otsuse ja pooleliolnuga edasi minna

III. Kuidas aega juhtida?

1. Planeeri oma päev
 - Tee nimekiri asjadest, mis on tarvis teha
 - Mis peab kindlasti tehtud saama
 - Mille kallat töötad
 - Mis tulev ära otsustada
 - Mida teeksid veel kui aega peaks üle jääma
 - Kujunda välja eesmärgid ja prioriteedid
 - Tea, mis on tähtsam
 - Tea, mille nimel sa töötad
 - Tee esmalt tähtsamad asjad
 - Tee lühikesi pause – keha ja vaim vajavad puhkust
 - Määratle aeg, millal oled kõige produktiivsem ja jäta tähtsate asjadega tegelemine selleks ajaks
 - Ära tee olulisi otsuseid päeva lõpus kui võid olla väsinud
 - Pane vähemtähtsate asjadega tegelemine selleks ajaks, kui oled uimasem (pärast lõunat, jne.)
2. Tööta tõhusalt
 - Tee kõik kõned üksteise järel
 - Tegele jutluse ettevalmistamisega siis kui keegi sind segamas ei ole
 - Ära lase end segada mitte olulisel või vähetähtsal küsimusel või konfliktil
 - Tee ära see, mis on vaja täna ära teha!
3. Ära raiska aega sellele, mis on teiste ülesanded

- Võimalusel delegeeri vastutusalasi teistele juhtidele
 - Ära tegele asjadega, mida teised peaksid tegema kui see pole just vältimatult vajalik
 - Kehtib vanasõna – “Tee kellelegi teene ja sellest saab sinu töö!”
(Väikesed teened mis võivad teistele iseenesest võetavateks saada)
4. Töökoosolekute korraldamine
- Lisa koosoleku päevakorda aeg palvetamiseks või mõtisklemiseks
 - Valmista ette päevakord
 - Väldi päevakorraliste küsimuste arutamist
 - Sest nendeks puudub inimestel ettevalmistus
 - ’sest need on ilmselt teemavälistel teemadel
 - Jää planeeritud aja raamidesse
 - Arutage ettepanekuid ja soovitusi, mille kohta saab otsuse vastu võtta
 - Arutelu ilma järelduste või tulemusteta on mõttetu
 - Hoiab koosolekut põhi teemadele fokuseerituna
 - Võimaldab arutelusid, mis viivad ka otsusteni
 - Jaga ülesandeid
 - Loob meeskonnas ja tegevustes ühtsustunde
 - Inimesed tunnevad, et nendega arvatakse
 - Protokollid, arutelud, otsused ja kokkulepped
 - Protokollid, mida arutati
 - Protokollid, mida otsustati
 - Protokollid, milles kokku lepitati

IV. Kaks asja mis aitavad aega paremini juhtida

1. Kasuta poster-kalendrit (või märkmik-kalendrit)
 - Saad seal oma päeva või nädala tegevusi jälgida
 - See aitab näha, millele aeg kulub
 - See aitab kogu nädala graafikut teha
2. Tee nimekiri asjadest, mis on tarvis teha
 - See aitab päeva, nädalat või kuud paremini planeerida
 - Saad tähtsamad asjad enne teisi tehtud
 - Mõni tähtis kohustus või tegevus ei unune ära

Aja juhtimise harjutus

Märgi allolevasse tabelisse järgmise nädala tegevused. Kirjuta sinna, millal kavatsed puhata ning seejärel muud tegevused. Näiteks: piiblitund, jutluse ettevalmistamine, jumalateenistus, jne. Kui jääb ruumi üle, märgi sinna ka ülejäänud asjad mida kavatsed ette võtta.

	Esmaspäev	Teisipäev	Kolmapäev	Neljapäev	Reede	Laupäev	Pühapäev
8:00							
8:30							
9:00							
9:30							
10:00							
10:30							
11:00							
11:30							
12:00							
12:30							
13:00							
13:30							
14:00							
14:30							
15:00							
15:30							
16:00							
16:30							
17:00							
17:30							
18:00							
18:30							
19:00							
19:30							
20:00							
20:30							
21:00							
21:30							

Aja planeerimise näide

	Esmaspäev	Teisipäev	Kolmapäev	Neljapäev	Reede	Laupäev	Pühapäev
8:00		Tel. kõned		Piibli õpe		Pere	
8:30		Tel. kõned		Piibli õpe		Pere	
9:00		Kontor		Piibli õpe	Nõusatmine	Pere	Teenistus
9:30		Kontor		Piibli õpe	Nõusatmine	Pere	Teenistus
10:00		Kontor			Nõusatmine	Pere	Teenistus
10:30		Kontor			Nõusatmine	Pere	Teenistus
11:00							Teenistus
11:30							Teenistus
12:00	Lõunasöök	Lõunasöök	Lõunasöök	Lõunasöök	Lõunasöök		Lõunasöök
12:30	Lõunasöök	Lõunasöök	Lõunasöök	Lõunasöök	Lõunasöök		Lõunasöök
13:00				Külastused			
13:30				Külastused			
14:00			Jutluse ettev.	Külastused			
14:30			Jutluse ettev.	Külastused			
15:00			Jutluse ettev.				
15:30			Jutluse ettev.				
16:00							
16:30							
17:00	Õhtusöök	Õhtusöök	Õhtusöök	Õhtusöök	Õhtusöök		
17:30	Õhtusöök	Õhtusöök	Õhtusöök	Õhtusöök	Õhtusöök		
18:00							
18:30							
19:00		Koosolek				püh. ettev.	
19:30		Koosolek				püh. ettev.	
20:00		Koosolek				püh. ettev.	
20:30						püh. ettev.	
21:00							
21:30							

12. peatükk

Info haldamine

“ Targad panevad tallele, mida teavad ”

Õp 10:14

Informatsioon on koguduses selline abivahend, mis jääb tihtipeale tähelepanuta. Näiteks info levitamine koguduse liikmetele ja info toimuvate tegevuste kohta. Informatsioon hõlmab endas tohutut rikkust, sest see on tõhus abivahend meie töös ning on oluline teada kuidas seda kasutada. On infot, mida kirik kogub ja säilitab: näiteks koguduse liikmete kohta. Teist laadi infot saab kätte internetist, raamatukogus või raamatupoest. Et infole õigeaegselt kasutada peame teadma, kuidas sellele ligi pääseda. Seda protsessi nimetatakse info haldamiseks. Arvutid on selles suureks abiks aga on ka muid võimalusi. Saab kasutada teisi meetodeid, mis on sama tõhusad.

I. Info haldamise olulisus

“ Taibukas teeb kõike teadlikult ”

Õp 13:16

1. Tõstab teadlikust info kohta, mis sinu kasutuses on
 - Mis vaimuannid ja oskused kellelgi sinu koguduses on
 - Mis vahendid kirikul olemas on (raamatud, videod, piibli õppematerjalid, jne.)
 - Mis koguduses toimub (kes, mis, ja kus)
2. Ei raiska aega info otsimisele
 - Väldid aja raiskamist mingi paberi või dokumendi otsimisele
 - Tead, kelle juurde minna, kui midagi kindlat vajad
 - Ei pea ühendust võtma teise inimesega, et infot kätte saada
3. Aitab paremini otsustada
 - Otsused tehakse selle järgi, mis info nende kohta käib
 - Kiire ligipääs infole on tihti üliolulise tähtsusega
 - Teada on alati parem kui arvata
4. Hea kava tegemine
 - Kava on nii hea nagu on info, mille põhjal see koostatakse
 - Vigane info viib vigaste tulemusteni
 - Ei saa kavatseda midagi, mille kohta puudub teadmine

5. Näitab vaimuliku teenimise võimalusi
 - Teadmine sellest, mis olemas on võimaldab olla loov
 - Võimaldab püüda vaimulikus teenimises erinevaid võimalusi
 - Kui tead, mis annid või huvialad kellelgi on
 - Kui tead kogukonna ootuseid

II. Info haldamise alused

“Kes tarkadega läbi käib, saab targaks.”

Õp 13:20

1. Kogu ja säilita ainult vajalikku infot
 - Otsuste tegemiseks
 - Koguduse juhtimiseks
 - Aitamaks koguduse liikmetel kirikus oma roll leida
2. uuenda infot regulaarselt
 - Info muutub ja aegub pidevalt
 - Tööta välja plaan kuidas uut infot kätte saada
 - Osalejate nimekiri
 - Koguduse liikme ankeet
 - Kasuta info kogumiseks koguduse töötajaid
 - Osalejate kohta
 - Töö tulemustest ja tegevustest
 - Palu koguduse liikmetel oma andmed igaaastaselt üle vaadata
 - Aadressi vahetus
 - Telefoninumber ja e-postiaadress
3. Isikuandmete kaitse
 - Ära avalda isikuandmeid ilma loata
 - Hoia isikuandmeid seifis
 - Ole konfidentsiaalne
4. Halda infot nii, et seda on kerge leida
 - Otstarbe järgi (teema, eesmärk, kasutusala, jne.)
 - Töövaldkonna järgi
 - Nime järgi
5. Kasuta saadud infot plaanipäraselt
 - Ära kogu infot kui sellel puudub otstarve
 - Tea iga kogutud informatsiooni kohta, miks see vajalik on
 - Kui info on tarbetu, ära seda kogu ega säilita

6. Halda infot
 - Ära eelda, et see on juba hangitud ja säilitatud
 - Uuenda infot
 - Regulaarne ülevaade sellest, mis andmeid tarvis on

III. Kuidas infot hallata

1. Määratle, mis infot tahad või vajad
 - Koguduse liikmete kohta
 - Koguduse tegevuste kohta
 - Koguduse vahendite kohta (raamatud, ruumid, tarvikud jne.)
 - Ümbruskonna vahendid (hotellid, seminari kohad, kohalikud ettevõtted)
2. Info koguduse liikmete kohta, mida koguda ja säilitada
 - Nimi ja kontaktandmed
 - Vaimuanded
 - Oskused ja kogemused
 - Seos ja side kogudusega
3. Info kirikustoimuva kohta, mida koguda ja säilitada
 - Jumalateenistusest osavõtjate arv
 - Piiblitunnis osalejate arv
 - Väikerühmadest osavõtjate arv
4. Arenda süsteem, et infokasutust hästi korraldada
 - Kus info asub (kas arvutis või paber kandjal)
 - Nimekiri kasulikes internetilehekülgedest
 - Kes infot haldab
5. Koosta plaani info kasutamiseks
 - Mis infot koguda
 - Mis eesmärgil infot koguda?
 - Kes vastutab info kogumise eest?
6. Määra keegi info haldamisala vastutajaks
 - Info kogumine on pidev protsess
 - Info keskuse olemasolu
 - Vajab korraliku planeerimist ning alal hoidmist

